AL-MA'ARIF المعارف

TOLEO LA 25 JARIDA LA KIISLAMU Ksh. 50/=

MUSES MOHAMED & CO.

SHIPCHANDLERS

EST. 1888
MOMBASA

Telex: 2213661 MUSES KE
FAX: 2311826 / 2227956

E-mail: museshipstores@swiftmombasa.com

P. O. BOX 81347
Digo Road.
MOMBASA
(Kenya)

Telephone.
Office. 2224738 / 2220100
Res: 222589 / 2493462

Telegrams & Cables
“SHIPSTORES”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

AL – MA'ARIF

RABI-UL - THANI 1433 | **TOLEO LA 25** | **MARCH 2012**

AL-MA'ARIF
Ni jarida linalochapishwa
Kutoka kituo cha:
Majlis El-Ma'arif
El-Islamiyyah-Amkeni
S.L.P 104 Kikambala – Kenya.

Simu ya Mkono: 0734978955

♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠♠

MWENYE KITI
Muhammad Naaman Aly

MHARIRI MKUU
Muhammad A. Irei

KONGAMANO LA WAANDISHI
Ust Yaaseen Haji Ali
Ust Ali A. Duhmy
Ust. Maamun Bw. Kheri
Ust. Abdallah Mwidadi
Ust. Bwana Adi
Ust. Yusuf Shali

Kshs.50

MTAYARISHI
Ali Salim Twenye

YALIYOMO

Neno la Mhariri……………………………..…2
Ma'ariful Qur'an………………………….……3
Ma'ariful Hadith………………………….…......4
Kufanyia Kazi Kitabu na Sunnah……..………….5
Furaha Njema Katika Uongozi ……..……….......7
Tumbuktu Kituo Cha Kiislamu..……….....….......9
Mafanikio Ya Majlisul …..…………...…..…11
Sala Ya Msafiri Na Saumu Yake………...…...13
Wafundisheni Watoto Kumpenda Mtume …...15
Umuhimu Wa Sala………………….......... 17
Nyiradi Za Kila Siku Kwa Muislamu……...…19
Ndoa…………………….……..………....…..21
Nguzo Tano Za Kiislamu Ndani Ya Bibilia 26
Jee Wajuwa…………………………….…......28

Unaweza kutuma nakala yako au maoni yako kupitia kwa
MHARIRI MKUU,
AL-MA'ARIF P.O.BOX 104 MTWAPA
Au kupitia
Barua Pepe: mmislamiyyah@yahoo.com
Tovuti: www.mmislamiyyah.com

Picha ilioko Kwenye "Cover" Inaonyesha Kituo Kikubwa Kilicho Tambulika Kwa Masomo Ya Kiislamu "Tumbuktu" Kinacho Patikana Africa Magharibi "Mali"

Kwa wasomaji wetu wote wa Jarida la Al-Ma'arif tunawaomba mwenye kuhitaji nakala za Jarida hili anawaza kuzipata kwenye vituo vifuatavyo

IBN Hazm Media Centre	**Majlis Al-Ma'arif**	**Adam Trader**
P.o.Box 22197	**Islamiyyah – Kikambala**	**Fire Station Biashara st.**
Dar es Salaam	**P.o.Box 104 – Mtwapa**	**P.o.Box 98008**
Tanzania	**Mobile:0720931441**	**Mombasa**
+255773777707	**Mobile:0734978955**	**Tel:(041) 2494187**

NENO LA MHARIRI

Sifa njema zote zinamstahiki Mwenyezi Mungu mwenye kuneemesha, mwingi wa fadhila kwa waja wake, swala na salamu zimfikie Mtume wetu Muhammad pamoja na aali zake na Maswahaba zake watukufu na walio wafuata wao kwa wema mpaka siku ya Kiyama (**Ameen**), Imekuwa nijambo geni kwa baadhi ya watu pindi unapo mkataza kufanya lisilo na asili katika dini (*Bid'aa*) anakujibu kwa kukupigia mifano kadhaa, ukuambia kwamba vitu vingi vilivyoko zama zetu hizi pia ni Bid'aa, magari tuyapandayo, ndege tunazo safiria, feni, mazulia yanayotandikwa misikitini na vipaza sauti vyote hivyo ni Bid'aa, anashindwa kuelewa kuwa linalo kusudiwa ni Bid'aa katika dini ambapo ni mtu kufanya jambo lakidini au la kiibaada pasi na kuwepo dalili inayotoka kwenye Qur'ani namafundisho ya Mtume (*Sallallahu Alayhi Wasallama*) na wala si mambo ya kidunia kama hayo tulioashiria awali, jambo muhimu hapa ni tuelewe kwamba Uisilamu haukukataza mambo ya kiuvumbuzi ya kileo yanayotokana au husiana na elimu au tekinolojia bali Uislamu umehimiza hayo kwa sharti yasiwe niyenye kupingana au kuenda kinyume na maamrisho ya Mwenye Mungu (*Subhaanahu Wata'ala*) na mafundisho ya Mtume wake, bali Mtume (*Sallallahu Alayhi Wasallama)* wakati mmoja alisema kuwaambia Maswahaba zake: "***kwamba nyinyi ni watambuzi zaidi katika mambo yanayo husiana na ulimwagu wenu***". Lakini mambo yanayohusiana na dini haifai mtu yoyote kuongeza wala kupunguza asipokuwa yeye Allah (*Subhaanahu Wata'ala*) peke yake, dini hii ya Uisilamu imekamilika. Ndiyo Mwenyezi Mungu akalikemea sana jambo hili lakuongeza au kuweka katika sheria yake ambalo hakuidhinisha, ndio Allah (*Subhaanahu Wata'ala*) akasema ﴿***Au wao wana miungu (ya kishirikina) walio watungia dini asio itolea idhini Mwenyezi Mungu***﴾ (***Ash-Shuura 21***). Na Mtume (*Swallallahu Alayhi Wasallama*) amesema katika Hadithi ilioko katika (*Sahihi Muslim*) "***mwenye kufanya jambo ambalo hapana mafundisho yetu katika jambo hilo atarudishiwa mwenyewe (bimaana hatakubaliwa)***na amesema tena Mtume (Swallallahu Alayhi Wasallama) "***Tahaadharini na mambo ya uzushi kwani kila la uzushi ni jambo lisiloasili katika dini na kila lisiloasili katika dini niupotevu***" (*Tirmidhi)* na Ibnu Umar (*Radhiyallahu Anhuma*) amesema: *"kila Jambo la uzushi ni upotevu ijapokuwa jambo lile watu wataliona ni zuri. Na Imam Maalik (Rahamatullah Alayhi)* asema *"mwenye kuzuwa katika Uisilamu jambo lolote akaliona kuwa ni jambo zuri ajue ameisha kudai kuwa Mtume Muhammad alifanya khiyana katika kufikisha risaala ya Mola wake" kwa sababu Mwenyezi Mungu amesema kwenye Qur'aan* ﴿***leo nimewakamilishieni dini yenu na nimewatimizieni neema yangu na nimewaridhieni Uisilamu kuwa ndio dini yenu***﴾ (***Al-Maida3***) basi ambalo halikuwa dini wakati uliotangulia wakati wa Maswahaba na wajawema waliotangulia haliwezi kuwa dini leo.

Hakika amesema kweli Imam Maalik (*Rahimahullahi Alayhi*) hii ndio hali ya wengi miongoni mwa Waislamu wameifanya dini ya Mungu ni kama chama au shirika la kibiashara wenye shirika hilo au chama hicho wanaongeza na kupunguza kanuni ya chama vile wapendavyo pasi na kujali huku wakidai kwamba nia zao ni nzuri kwani wakusudia kukiboresha chama chao au shirika lao wamesahau kuwa dini ya Mwenyezi Mungu haihitaji yote hayo kwani imeshakamilika kama inavyosema aya aliyoitolea ushahidi Imam Maalik (*Rahmatullahi Alayhi*) jee, kilicho kamilika kitahitaji kukamilishwa?. Kwa kweli zama zetu za leo tunashuhudia mambo mengi ambayo yameongezwa katika dini ya Mwenyez Mungu ambapo hayakuwepo wakati wa Mtume (*Swallallahu Alayhi Wasallama*) wala Maswahaba na waliofuatia Maswahaba, miongoni mwa wanazuoni wema waliosimama kuitetea na kuihami Sunna ya Mtume wetu Muhammad (*Swallallahu Alayhi Wasallama*) wamezuka baadhi ya watu ambao hawaridhiki au hawatosheki kufuata yale aliyotuletea Mtume (*Sallallahu Alayhi Wasallama*) mpaka waongeze ufundi wao kwa kuongeza ongeza mambo katika dini hii ambayo miongoni mwa sifa zake ni ukamilifu uliotokana na yeye menyewe (*Subhaanahu Wata'aala*), hoja yao kubwa wanayoitegemea (**Istihsaan**) kupendekeza jambo ambapo msingi wake ni mtu kutegemea akili yake, lile ambalo akili yake itaona kuwa ni jambo zuri basi hilo litakuwa ni zuri ijapo litakwenda kinyume na mafundisho ya Qur'aani na Hadithi sahihi za Mtume (*Sallallahu Alayhi Wasllam*) na lile litakalo onekana na akili yake kuwa ni baya hilo litabaki kuwa ni baya hata kama jambo hilo ni zuri kisheria. Lakini lau jambo hilo lingekuwa lafaa na lakubalika kidini wangewatangulia wema waliokuwa kabla yao (***lau kaana khayran maa sabaquuna ilayhi***) (**لوكان خيرأما سبقونا إليه**) lakini wajue kwamba kufanya hivyo si jambo litakalo waepusha wao na kosa la kuzua au kuongeza katika sheria ya Mungu (*Subhaanahu Wata'ala*).

Ndio Imaam Shaafy (*Rahmatullahi Alayhi*) akasema *mwanye kupendekeza jambo (katika dini ambalo halina asili kisheria) basi ajuwe ameishatunga sheria (yake) na lau kupendekeza jambo (katika dini) ingefaa basi hilo lingekuwa tu ni haki ya wale wenye akili sio wenye Imani*. Wasia wangu hususan katika miezi hii tulionayo (*mfungo sita na hata mfungo saba*) ambapo mengi yanafanyika ambayo ni ya munkar na yenye kumuudhi Mwenyezi Mungu (*Subhaanahu Wata'ala*) kwa kisingizio cha kumpenda Mtume (*Sallallahu Alayhi Wasallama*) tumuogope Allah (*Subhaanahu Wata'ala)* natufahamu kwamba hakikisho la mapenzi ya Mtume ni kufuata aliyokujanayo nasio kukhalifu. ***Wabillahitawfiq.***

MA'ARIFUL-QUR'ANI

Shekh Abu Hudheyfah
Mwalimu wa Majlis

قل تعالوا أتل ما حرّم ربّكم عليكم ألا تشركوا به شيأ وبالوالدين إحسانا ولاتقتلوا أولادكم من إملاق نحن نرزقكم وإياهم ولاتقربوا الفواحش ماظهر منها ومابطن، ولاتقتلوا النفس التى حرّم الله إلاّ بالحقّ ذلكم وصّاكم به لعلّكم تعقـــلون. الأنعام (١٥١)

TAFSIR:

SEMA EWE MTUME MUHAMMAD KUWAAMBIA MUSHIRIKINA NJOONI NIWASOMEENI YALE ALIYO YAHARAMISHA MWENYEZI MUNGU JUU YENU, YA KWAMBA MUSIMSHIRIKISHE MWENYEZI MUNGU NA KITU CHOCHOTE, NA MUWATENDEE WEMA WAZAZI WENU WALA MUSIWAUWE WATOTO WENU KWA SABABU YA KUOGOPEA UMASIKINI, SISI NDIO TUTAWAPENI RIZIKI NYINYI NA WAO PIA NA WALA MUSI -YAKARIBIE MAMBO MAOVU YALIYO DHIHIRI NA PIA YALE YASIRI WALA MUSIMUUWE MTU AMBAE MWENYEZI MUNGU AMEHARAMISHA KUULIWA ILA IKITOKEA SABABU YA KUULIWA. HUO NDIO WASIYA WA MWENYEZI MUNGU JUU YENU ILI MUPATE KUZINGATIA MUTIE AKILINI.

MAELEZO:

Ndugu katika imani aya hii ambayo tumeitanguliza kueleza maana yake hapo juu, imeonyesha mafunzo kamili, na nidhamu nzuri ya kuweza watu kuishi katika ulimwengu huu mfupi ulio jaa aina mbali mbali za uovu na machafu kiasi cha mja kutomtambua Mola wake, na kukeuka mipaka aliyoekewa na Mwenyezi Mungu na kufanya ya haramu na batili kwa njia tofauti, huku akipuuza sharia ya Allah na kujifanya hajali, hasikii wala haoni kanakwamba amejiumba mwenyewe ama amejileta mwenyewe kwenye ulimwengu huu, bila ya kuzingatia wapi ametoka na wapi anaelekea na wapi mwisho wake atarudi? Ndiposa akageuza mipangiliyo yote ya Allah kwa sababu ya kufuata matamanio akahalalisha yale ya haramu na kubatilisha yale ya halali, ikawa dhulma, riba, ufisadi wa kila aina ikawa kwake yeye kufanya ni sawa tu, kulingana na mtizamo wake na mengineyo zaidi ya hayo kama kufanya uchafu wa zinaa. Na kumwaga damu za watu, kuuwa hovyo bila ya kuwa na hatia au sababu ya kisheria.

Hali hii mbovu ilivyo kithiri kwa watu kama hawa wasio mtambua Mola wao, ndiposa Mwenyezi Mungu akamtuma Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kama kiongozi mteule kwa walimwengu wote kuja kuwakumbusha wao na kuwafahamisha wao wamjue Mola wao ni nani? Ambaye anafaa kuabudiwa na kutiiwa kutokana na maamrisho yake kwanza kabisa akawafahamishe mafungamano sahihi ya mja na Mola wake. Akiwaambia jueni Mola wenu ni Mungu mmoja aliye waumba nyinyi na waliokuwa kabla yenu, ndie peke yake anayefaa kuabudiwa na walimwengu wote, bila ya kushirikishwa na chochote kwa sura yoyote ile, na Mwenyezi Mungu amembashiria adhabu kali iumizayo kwa yule atakaemshirikisha kwa kumuingiza kwa moto ulio mkali siku hiyo ya Kiyama, kwa hivyo musimshirikishe Mwenyezi Mungu na chochote, hata ikafikia hadi ya kuchomwa kwa moto au kukatwa viungo vyenu vya mwili au hata kusulubiwa mubaki kwenye msimamo huo huo, kwani madhambi makubwa zaidi nikumuekea Mwenyezi Mungu mshirika hali yakuwa yeye peke yake ndie aliye kuumba na pia akawafahamisha ulazima ulioko juu ya kuwatii wazazi wawili na kuwasikiza kwani siku zote radhi za Mwenyezi Mungu na furaha yake iko pamoja na radhi za wazazi wawili na pia hasira za Allah ziko pamoja na wazazi hao wawili, kisha vile vile akawahusia katika kuweka mafungamano mema wao na watoto wao, nakuondosha kasumba mbovu iliyo kuwa imekita mizizi katika jamii yao, kwa kuwaambia musiuwe watoto wenu mulio wazaa kwa sababu ya kuogopea umasikini, kwani Mwenyezi Mungu ndie anaye wapeni nyinyi riziki (chakula) na pia wao, na mjue miongoni mwa madhambi yalio makubwa ni mtu kumuuwa mtoto wake kwa kuogopea asije akala na nawe, kisha akawakataza kuyakaribia mambo maovu kwa aina yoyote ile sawa sawa yawe dhahiri ama yawe ya siri yawe makubwa au madogo kwani ni wazi ule moto mkubwa unaowaka kwa kasi huwa umetokana na tete ndogo za moto kisha akawakataza kabisa jambo la kuuwa akiwaambia musimuuwe mtu yeyote yule asiye kuwa na hatia, isipokuwa kwa haki aliyo iweka Mwenyezi Mungu kama vile mtu ameuwa kwa makusudi naye vilevile ana haki ya kuuliwa kulingana na uadilifu wa sheria ya Kiislamu, mzinifu aliye kuwa tayari ameshaowa, ana haki kupigwa mawe mpaka afe, mtu alieritadi akatoka katika Uislamu, na akakataa kurudi na kutubia, baada ya kupewa naswaha na Masheikhe wa Kiislamu, lakini akakataa moja kwa moja, pia mtu huyo hufaa kuuliwa bila ya hivyo ni makosa makubwa mtu kumwaga damu ya mwenzake au kumuuwa bila ya hatia, tumuombe Mwenyezi Mungu atufanye ni waja wenye kusikia mema na kuyafuata yaliyo mazuri .

MA'ARIFUL- HADITH

Ust. Maamuni

عن ابن عبّاس رضي الله عنهما أنّ رسول الله صلى الله عليه وسلم خطب يوم النّحر فقال:(يأأيّها النّاس ، أيّ يومكم هذا؟ قالوا يوم حرام ، قال: أيّ بلدهذا؟ قالوا بلد حرام، قال (فأيّ شهر هذا؟ قالوا شهر حرام،قال:(فإنّ دماءكم وأموالكم وأعراضكم عليكم حرام ،كحرمة يومكم هـــذا ، في بلدكم هـــذا، في شهركم هـــذا،) فأعادها مرارا، ثمّ رفع رأسه، فقال (اللّهم هل بلّغت ؟ اللّهم هل بلغت ؟

قال ابن عبّاس: فوالّذي نفسي بيده إنّها لوصيّة إلى أمّته فليبلّغ الشاهد الغائب،(لاترجعوا بعدي كفـــارا يضرب بعضكم رقاب بعض)

((البخاري))

TAFSIR:

Amesema Mtume Muhammad *Sallallahu Alayhi Wasallama* **katika Hadithi aliyoipokea Ibnu Abbas Mtume Muhammad aliwahutubia Waislamu katika miongoni mwa siku za kuchinja akasema "***Enyi watu leo siku gani? Wakajibu ni siku katika masiku matukufu, akawauliza tena huu ni mwezi gani? Wakajibu ni mwezi kati ya miezi mitukufu na kaendlea kuwauliza tena na huu ni mji gani? Na wakamjibu ni mji mtukufu, baada ya maswali hayo ndipo Mtume akaanza kuwaelezea lengo na madhumuni ya khutba yake, akasema " Hakika damu zenu , mali zenu heshima zenu kati yenu ni haramu baina yenu kama ilivyo kuwa haramu siku yenu hii katika mwezi wenu huu ndani ya mji wenu huu, na akayakariri maneno hayo mara tatu kuonyesha uzito wake, na kisha baada ya maneno hayo akanyanyua kichwa chake akawaangalia na pia akamshuhudisha Mwenyezi Mungu yakuwa amefikisha***" Akasema mpokezi wa Hadithi Ibnu Abbas naapa kwa yule nafsi yangu ipo katika miliki yake yakuwa huo ulikuwa ni wasia wa Mtume juu ya wafuasi wake amfikishie yule ambaye hakuudhuria au kuusikia wasia huu, na Ibnu Abbass alizungumza hayo kutilia mkazo, na pia kuonyesha umuhimu na hatari ya kufanya haliyo katazwa (***Hadithi ameipokea Bukhari***).**

MAELEZO:

Kwani katika zama zetu hizi tunazo ziita zama za maendeleo umeenea uovu huo kwa Waislamu wenyewe na wasio kuwa Waislamu na tena pasi na kujali kuwa jambo hili ni kubwa mbele ya Mwenyezi Mungu. Imekuwa kutoheshimu na kutolinda hadhi ya Muislamu ni jambo la kawaida ili hali jambo hilo ni moja kati ya madhambi makubwa, mpaka imefikia kuvunja baadhi ya majumba yao na hata pia kupotezwa nafsi zao pasi na hatia, asubuhi na jioni kama wanyama kichinjoni, na hili ni tendo ovu zaidi mbele ya Mwenyezi Mungu kwani tunavuka mipaka ya Mwenyezi Mungu na kuziangamiza nafsi bila ya hatia, ili hali tuna fahamu kuwa Mwenyezi Mungu ameliharamisha jambo la kuua ila kwa yule anayestahiki kufanyiwa hivyo kama alivyo eleza katika Qur'ani.﴿***Na wala musiue nafsi alio iharamisha Mwenyezi Mungu isipokuwa kwa haki***﴾ *(Al-anam 151).* Na Mtume Muhammad *Sallallahu Alayhi Wasallama* akatilia mkazo kwa kusema:"***Kila Muislamu juu ya Muislamu mwenzake ni haramu damu yake, mali yake na hata heshima yake (utukufu wake)***" na akasema katika Hadithi nyingine kutilia mkazo zaidi juu uharamu wa damu ya Muislmu."***Musitoke baada kuondoka kwangu duniani katika dini mukaanza kuua baina yenu pasi na kujali***". Tunaona ndugu zangu Mtume wetu ameliita jambo la kuuwa nafsi ni ukafiri nani kutoka katika dini. *Imamu (Nawawi)* Akasema katika Hadithi hii "**Anakuwa kafiri mwenye kutekeleza jambo hilo ili hali akiwa amelihalalisha baada ya kuwa limeharamishwa**" Dini yetu ya Uislamu pia imekuja kuharamisha jambo zima la kumdhulumu Muislamu kwa kumchukulia mali yake au kuzifanyia uharibifu wa aina yoyote. Allah anasema katika Qur'ani:﴿**Na wala musile mali zenu baina yenu kwa batili**﴾ Ili tukumbuke kuwa neno "**Batili**" katika aya lina kusanya aina nyingi tu za batili, riba, kunyang'anya, kuiba, na mengineyo yanayoingia katika neno batili kwa kuzuia njia zote zinazo pelekea kwenye dhuluma. Napia Uislamu haukuacha kulinda heshima ya Muislamu na utukufu wake. Ndio tunaona umeharamishwa uzinifu na machafu mbali mbali yaliosiri na hata yalio dhahiri, na sio kuyafanya tu na hata kuyakaribia pia imeharamishwa, na hata zile njia zinazo pelekea katika jambo hilo pia nazo zimeharamishwa. Uislamu ukamuamrisha mwanamke stara juu ya mwili wake, na pia kumuamuru mwanamme na hata mwanamke kulinda macho yao katika kuangalia yale yote aliyokatazwa kuyaangalia, na hata kuweza kujieka mbali na sehemu ya tuhuma, kwani tutakapo jiepusha na hayo yote ndipo utakapokamilika Uislamu wetu. Allah amewasifu waja wake wema katika Qur'ani na hata kuzitaja sifa zao akasema ﴿***Na wale wasio muomba Mwenyezi Mungu hila Mungu mwengine na wala hawaui nafsi alioiharamisha Mwenyezi Mungu isipo kuwa kwa haki na wala hawazini*** ﴾. Hizi ni baadhi ya sifa za waja wema, kwa hivyo tunatakiwa kujipamba nazo na kujiepusha mbali na zile sifa tulizo katazwa nazo zote ili tupate kuingia katika kundi la waumini waliotimia imani zao. Allah anasema ﴿***Haiwi kwa muumini wa kiume na muumini wa kike anapoamuru jambo Mwenyezi Mungu na Mtume wake wawe na hiari katika hilo jambo***﴾. Aliulizwa **Mtume Muhammad** *Sallallahu Alayhi Wasallama* **nidhambi gani lililokubwa zaidi na mbaya kuliko yote?** Akajibu "***Ni kumfanyia Mwenyezi Mungu mshirika katika mamlaka yake na ili hali yeye pekee ndie aliye kuumba***" **akaulizwa tena kisha gani jengine**? Akajibu "***Ni kumuua mtoto wako kwa kuhofia kula pamoja nawe (ufukara)***" Akaulizwa **na lipi tena jengine**? Akajibu "***Ni kuzini na mke wa jirani yako***".Ndugu zangu Waislmu tumeskia yale machafu tulio kumbushana ambayo ni mambo yaliyoenea kati yetu, sasa basi kwa yule aliyekuwa akiyafanya haya kati yetu pasi na kujuwa kama ni dhambi basi tunatarajia baada ya kuusoma ujumbe huu ataweza kurudi kwa Mola wake, na yule aliye kuwa akijuwa ila tu shetani alikuwa akimuhangaisha basi tunamuombea Mwenyezi Mungu amuonyeshe njia ya sawa Amini.

KUFANYIA KAZI KITABU NA SUUNAH

Omari Kanari
Mwanafunzi Kisauni

Alhamdulillahi tunamuhimidi Allah Subhaanahu Wata'ala, na tunamtakia rehma na amani Mtume wake msifika, Muhammad bin Abdillahi mkweli mwenye kuaminika na ali zake na Swahaba wake waliokubalika. Hakika sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu tunamsifu yeye, na tunamuomba msaada na tunamuomba maghfira, na tunaabudu kwake, na tunamuomba atuhifadhi na shari za nafsi zetu, na maovu ya matendo yetu, hakika Mwenyezi Mungu hakuna wa kumpoteza, na anaempoteza hakuna wa kumuongoza, nakiri kwamba hapana apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu hali yakuwa yeye peke yake hana mshirika.

Ikhitilafu nyingi zinazo patikaniwa baina ya Waislamu katika mas'ala ya dini yao wengi kati yao walitahayari ilipo dhihiri vipoti mbali mbali katika "*Uislamu*" suala kuu likawa ni ?

1. ***Ni kipi cha sawa?***
2. ***Na ni ipi njia sahihi?***

Ni wazi kabisa katika Qur'ani tukufu Allah Subhanahu asema ﴿***Kitabu na Sunnah ndio asili "misingi" miwili ambayo imesimama hoja ya Allah juu ya waja wake kupitia misingi hiyo***﴾.

Hamna budi Waislamu kuiregelea misingi hii thabiti. "**Al-Qur'ani na Sunnah za Muhammad** *Swallallahu Alayhi Wasallam* , hakika Mwenyezi Mungu amemtuma Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kwa uongofu na kwa dini ya kweli ili aidhihirishe dini hiyo na iwe juu ya dini zote, na ameteremsha kwake yeye kitabu na hekma "***Kitabu ni Qur'an na hekma ni sunnah***" ili apate kuwabainishia yale waliyoteremshiwa, huenda wao wakafikiria hayo na kuyazingatia, na hatimae wakafaulu.

AL-QUR'ANI

Hakika Qur'ani tukufu ndio kiongozi wa umma huu, Allah aliutukuza kupitia kwa hiki kitabu, ummah unaposhikamana na hiki kitabu Allah hunyanyua na akaumakinisha kati ya maadui na akaupa amani katika miji kisha utakua katika njia ya sawa.

﴿إنّ هذا القرآن يهدى للّتي هى أقوم﴾

﴿***Hakika hii Qur'ani inaongoa katika njia iliyonyooka kabisa***﴾ (**Israal – 9**)

Na umma kila unapokipuuza hiki kitabu kitukufu, natija yake ni kudhalilika na kufarikiana na kudhofika, na adui hupata nguvu za kuufisidi na kuuharibu.

Qur'ani Ni Mizani Ya Umma

Basi kunusurika kwa umma na kuwa juu kumefungamana na Qur'ani. Na kudhoofika na kudhalilika kwa umma kunatokamana na kuigura Qur'ani, kwa hivyo Waislamu ipo haja zaidi ya kukirudia kitabu kitukufu "***Al-Qur'ani Karim***" kwa kukisoma "**tilawi**" na kuzingatia na kufahamu na kuyafanyia kazi yaliyomo, Allah Subhanahu Wata'ala amesema

﴿لقد أنزلنا إليكم كتابا فيه ذكركم أفلا تعقلون﴾

﴿***Bila shaka tumekuteremshieni kitabu ambacho muna ndani yake mawaidha kwenu, je!Hamzingatii***﴾(Al-Ambiyaa 10)

Baadhi ya mufasirin walisema "**FIIHI DHIKRUKUM**" ndani yake munautukufu wenu endapo **mtaedheka** na yaliyomo na kuyazingatia.

Kwa Nini Nizungumzie Qur'ani?

Kwa yale nilioyatanguliza yalinijia mawazo kuhusu hiki kitabu kitukufu "**AL-QUR'AN**" na kubainisha makusudio yake ili umma uiregelee Qur'ani tukufu, na vile vile kuelezea umma kuhusu njia sahihi ya utukufu na umakinifu. Si maanishi kuwa nitazungumzia maudhui hadi niyape haki yake, au nitakuja na jambo geni lakini yanitoshelea kuelekeza na kuashiria penye kheri, na kuwakumbusha Waislamu wenzangu. Endapo umma hautazingatia kina cha Qur'ani na kuelewa kwa nini Qur'ani ikateremshwa? Na kama umma hautakuwa na istiqama juu ya Qur'ani basi utabakia katika giza hili na kuchanganyikiwa, huku ukichezewa na adui wao na kuudhalilisha mara tu anapotaka! Na itaendelea hivyo hadi atakapotaka Allah *Subhananahu Wata'ala* atakapo utowa katika jinamizi hilo, kupitia mikono ya wanachuoni walezi wenye juhudi, wakweli, wanyonge kwa waumini, wenye nguvu na wakali juu ya makafiri. Mola wao anawapenda nao wanampenda wanabainishia umma kuwa Qur'ani hii iliteremshwa lengo lake ni kuendesha maisha, na kubainisha haki na kutenga batili na kumuelekea Mwenyezi Mungu na kumtaka msaada na kumtegemea yeye kwa kila kitu.

Njia Ya Kufaulu

Njia inayokudhaminia neema ya Uislamu ni moja wala sio nyingi. Ushindi ni wa kile kipoti kitakachoifata hiyo njia, kauli yake Allah

﴿ ألاإنّ حزب الله هم المفلحون﴾

﴿***Hao ndio kundi la Mwenyezi Mungu sikilizeni hakika kundi la Mwenyezi Mungu ndilo linalofaulu***﴾(Al-Mujadilah 22)

Mwenye kuifuata Qur'ani na Sunna kwa ufahamu wa Masahaba (R.A) basi atafaulu. Kauli yake Allah:

﴿ومن يتولّ الله ورسو له والذين آمنوا فإن حزب الله هم الغالبون﴾

﴿***Na atakayefanya urafiki na Allah na Mtume wake na walioamini "atafuzu" kwa watu wa kundi la Mungu ndio watakaoshinda***﴾. (*Al-Maida 56*)

Hakuna katika Qur'ani na Sunnah za Muhammad kufarikisha umma, Allah alimtakasa Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* na ugonjwa huu akasema:

﴿إن الذين فرّ قوا دينهم وكانوا شيعا لست منهم فى شىء إنمّا أمر هم إلى الله ثم ينبهم بها كانوا يفعلون﴾

﴿Hakika wale waliofarikisha dini yao na wakawa makundi makundi hana usiano nao wote bila shaka shauri yao "ya kuadhibiwa" iko kwa Allah kisha "hapo wakati wa kuwaadhibu"atawaambia yale waliyokuwa wakitenda﴾(*Al-An-Am 159*)

Basi tukiacha kufanyia kazi Qur'ani na kuzigura Sunna za Mustafa *Swallallahu Alayhi Wasallam* tutafarikiana kwa makundi mbali mbali.

Tumuachie Muawia bin Sufyan (R.A) makala asimulia akisema ya kwamba, Alisimama Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* mbele yetu akikhutubu akasema " ***Fahamuni ya kuwa walio kuwa kabla yenu katika "Ahlul kitabi" waligawanyika makundi sabini na mbili "72" na hii mila" ummat Muhammad utagawanyika makundi sabini na tatu "73" sabini na mbili "72" wataingia motoni na moja litaingia peponi nalo ni jamaa "Ahlusunna wal jamaa*" (*Imepokewa na tirmidhiya na akasema ni Hadith sahihi)*

Fursa hii ni ya Masahaba kuielezea hii njia Abdullah bin Masu-udi asema: - Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* alituchorea msitari, kisha akasema "*hii ni njia ya Mwenyezi Mungu*" kisha akachora mistari upande wa kulia na kushoto, kisha akasema "***Hizi ni njia na katika kila njia kuna sheitani ananadi, anaita watu wazifuate hizo njia***" kisha akasoma Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* hii aya:

﴿وأن هذا صراطى مستقيما فا تّبعوه ولا تتبعوالسبل فتفرق بكم عن سبيله ذالكم وصاكم به لعلّكم تتقون﴾

﴿Sema ewe Muhammad na kwa hakika hii ndio njia yangu iliyonyoka. Basi ifuateni wala msifuate njia nyingine zikakutengeni mbali na njia yake Mwenyezi Mungu ﴾ (*Al-An-M 153*)

Kufata Kitabu Na Sunnah Kupitia Fahamu Za Mas'aba Wa Nabii Muhammad (S.A.W)

Hakika jambo ambalo Waislamu hawajatafautiana tangu jadi hadi wakati huu ni njia aliyoiridhia Allah, nayo ni Qur'ani na Sunnah za Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam*. Kisha Allah akamdhamini mwenye kukifuata kitabu hicho na kukifanyia kazi "Istiqama" kunyoka, akasema kupitia kwa waumini wa kijini walioisikia Qur'ani kwa Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam*

﴿قالوا يقومنا إنّا سمعنا كتابا أنزل من بعد موسا مصدقا لما بين يديه يهدى إلى الحق وإلى طريق مستقيم﴾

Wakasema: ***﴿Enyi wetu! Hakika tumesikia kitabu kilichoteremshwa baada ya Musa kinachosadikisha yaliokuwa kabla yake na kinachoongoa katika haki na katika njia iliyonyoka﴾*** (*Al-Ah'qaaf 30*)

Kisha Allah akasema kuwa mwenye kumfuata Nabii Muhammad hatapotea.

﴿ وإنك لتهدى إلى صراط مستقيم﴾

﴿Na kwa yakini wewe Muhammad unaongoza katika njia iliyonyoka﴾ .

(*Ash-Shuura 52*). Aya ya kwanza inaeleza kuwa anayeifata Qur'ani hatapotea na, Aya ya pili ikaeleza kuwa mwenye kufata Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* hatapotea bali ataongoka katika njia iliyonyoka na yasawa, kwa hiyo aya hizi mbili zamaanisha kuwa njia iliyonyoka ni Qur'ani na Sunna za Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* .

Inafahamika ya kuwa tunawajibika sisi Waislamu kukifuata kitabu cha Mwenyezi Mungu na Sunna za Mjumbe wake Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam*, Kwa hivyo hii ni misingi miwili muhimu sana kwa Muislamu yeyote.

1. *Swala ni! Je hii misingi itafaamikaje?*
2. *Fahamu za watu zatafautiana katika kufahamu kitu.*
3. *Tutumie fahamu za nani katika kuifahamu hii misingi miwili?*
4. *Bila shaka hii misingi miwili ndio haki, ni nani anayejua haki zaidi?*

Mufti Ddiyan ibunil Qayi'm anayatatuwa haya matatizo sugu yalio kita ndani ya mizizi akisema:- Atakayekuwa anafahamu haki zaidi na kuifuata basi hiyo ndio njia iliyonyooka. Na hakuna shaka kuwa Mas'haba wa Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* wao ndio wabora wa kusifika na sifa hii kuliko "Rawafidh". Na kwa maana hiyo likafasiriwa neno hili "***As-siratwal Mustaqim wa ahluhu***" kuwa ni Abubakar na Omar na Mas'haba wa Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam.* Hebu tuyafungue maskio yetu pamoja na macho yetu vyema Zaidi Abdullah bin Mas-udi anasema "***Yeyote kati yenu akitaka kufuata basi afate wale walio pita kwa sababu aliye hai hasalimiki na fitina***" Hawa Masahaba wa Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam*, walikuwa ni watu bora kwa umma huu, na nyoyo zao ni nzuri na elimu yao ni ya kina kirefu, na taklifu yao ni chache. Ni kaumu ilio chaguliwa na Mungu kwa ajili ya kusuhubiana na Nabii wake, na kuisimamisha dini yake basi tambueni fadhila zao na mfuate nyayo zao, na shikamananeni kwa kadri ya uwezo wenu na tabia zao na dini yao hakika wao walikuwa katika muongozo ulionyoka" (***Abu Nueim katika Alhily***)

Imam Ahmad bin Hambal amesema:- Misingi ya Sunna kwetu sisi ni kushikamana na walio kuwa nayo Maswahaba wa Mjumbe wa Mungu *Swallallahu Alayhi Wasallam* na kuwaiga" "***Sharhu usuli iliqadi Ahlus-Sunna***"

1. Na hadi hapa ni wazi kuwa "Masahaba wa Nabii Muhammad ni nguzo muhimu inayo tusaidia kufahamu njia ya sawa. Kwa hivyo fahamu zetu zikitafautiana na zao tunaache zetu, tuzichukue za Masahaba tuzifanyie kazi kwa sababu waliupokea Uislamu moja kwa moja kutoka kwa Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam.*
2. *Hawamuogopei Mtume Swallallahu Alayhi Wasallam.*
3. *Mungu aliwachagua kuwa mawaziri wa Nabii wake na Mungu Subhanahu Wata'ala hachagui kibovu.*

Kwa hivyo njia iliyo nyooka inanguzo / misingi mitatu

- **Al Kitabu Al-Qur'ani**
- **Al- Sunnah**
- **Ufahamu wa Masahaba wa Mtume** *Swallallahu Alayhi Wasallam .*

…endelea uk ….….. 24

FURAHA NJEMA KATIKA UONGOZI

Bwana Adi
Mwalimu Majlis

Shukrani zote ni za Mwenyezi Mungu muumba ardhi na mbingu, mwingi wa rehma mwenye kurehemu, na swala na salamu zimwendee mja wake na Mtume wake Muhammad bin Abdillah.
Kwa hakika ni furaha yangu kuendeleza maudhui yenye kuhusiana na uongozi, kipindi kilichopita tulizungumzia madhara na hatari inayopatikana ndani ya uongozi kwa anwani ya **"Sumu hatari katika uongozi"** bila shaka, kila jambo mara nyingi huwa lina ubaya na uzuri wake. Leo Mungu akipenda tutaelezea mazuri na uzuri katika uongozi mwema. Maelezo yenyewe ni pamoja na athari zake hapa duniani na kesho Akhera.

UADILIFU.

Popote panapokuwa na uadilifu dhuluma na khiyana na ubaguzi wa aina zake zote hujitenga au hupungua kwa kiwango kikubwa. Uadilifu ni amri itokayo kwa Mungu, pia ni sifa miongoni mwa sifa za Manabii na watu wema waliotangulia. Utapata katika Qur'ani na Sunna tumeamrishwa uadilifu na kuelezwa faida na athari njema zinazopatikana katika uadilifu kwa bayana. Mwenyezi Mungu amesema katika (*Suratul An Nah'l aya ya 90*) ﴿***Hakika Mwenyezi Mungu anaamrisha kufanya uadilifu na Ihsani***﴾.

Uadilifu ambao umeamrishwa na Mwenyezi Mungu unajumuisha uadilifu katika haki yake na haki ya waja wake, yaani abudiwe peke yake wala asishirikishwe na kitu chochote na haki itendeke juu ya waja wake kwenye huu mgongo wa ardhi. Kiongozi ni lazima atekeleze jukumu lake husika kwa haki na hakika juu ya uongozi wake. Uadilifu ni jukumu kutekeleza ni wajibu, Ihsani mbele ya Mwenyezi Mungu ni kujitolea kwa mambo mema pamoja na nia njema ili kuzidisha fadhila. Katika aya nyengine (*Suratul Hujrat aya ya 9)* Mwenyezi Mungu *Subhaanahu Wata'aala* amesema:-
﴿***Na mufanye uadilifu hakika Mwenyezi Mungu anawapenda wenye kutenda haki na uadilifu***﴾ katika aya hii tumeamrishwa kufanya uadilifu pindi tunaposuluhisha baina ya watesi na faida inayopatikana katika uadilifu ni upendo wa Mungu, bila shaka kupendwa na Mungu ni bora zaidi kuliko mja kumpenda Mungu, si hayo tu! bali Bwana Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* ametufahamisha miongoni mwa faida atakazozipata mtu mwadilifu kesho siku ya Kiyama aliposema:- "***Watu saba Mwenyezi Mungu atawafunika kwenye kivuli chake siku ambayo hakuna kivuli isipokuwa kivuli chake mtu wa kwanza ni kiongozi mwadilifu.....***" na katika Hadithi nyengine Bwana Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* asema "***Kwa yakini waadilifu mbele ya Mwenyezi Mungu watakuwa kwenye majukwaa ya nuru ,wale ambao wanafanya uadilifu katika hukumu zao na jamaa zao na katika utawala wao***". Hii ni furaha njema inayopatikana katika uongozi mwema, Mungu akiniafikia nitazidi kueleza mambo mengine ya furaha njema katika uongozi. Ndugu Muislamu na kuzindusha tufuate amri ya Mungu tukimbilie kwenye upendo wake na kivuli chake ili tufanikiwe kwa kupanda juu ya majukwaa ya nuru siku ya Kiyama.

TABIA NJEMA

Tabia ya mtu ni desturi na miondoko yake anayokuwa nayo, huenda tabia ikawa njema au mbaya. Mwenyezi Mungu anawapenda watu wenye tabia nzuri na anawachukia watu wenye tabia mbaya, tabia ya mwanadamu inajulikana wakati anapoamiliana na watu katika biashara, safari, mikutano, unyumba na hata katika ujirani. Ni vyema mwanadamu kuwa na ulimi asali, uso wa tabasamu, moyo mkunjufu, mkono wazi na tabia nyenginezo ambazo ni miongoni mwa tabia nzuri. Mambo hayo yanapokusanyika kwa mwanadamu yanazingatiwa mzingatio mwema unaoridhisha na kufurahisha, Manabii wote kwa jumla na watu wema waliotangulia na viongozi wazuri wanasifika kwa tabia zao njema. Mwenyezi Mungu *Subhaanahu Wata'aala* amemsifu Mtume Muhammad aliposema katika (***Suratul Nuh aya ya 4)*** ﴿***Na hakika yako wewe uko juu ya tabia njema***﴾

Kiongozi anapokuwa na tabia njema huwa anavutia watu sana na kupendwa, anakuwa ni tabasamu ya roho wakati akiwepo na huzuni anapoondoka. Watu wanamtaja kwa uzuri na kumsifu kwa sifa zake njema pamoja na kumuombea mazuri, huu ni uzuri ulioje? Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* amesema:- ***"Hakika miongoni mwa waliobora kwenu ni wale wenye tabia nzuri"*** na katika Hadithi nyengine amesema:-***"Hakuna kitu kizito zaidi katika mizani ya muumini siku ya Kiyama kuliko tabia nzuri, na hakika Mwenyezi Mungu anamchukia mtu mchafu mwenye maneno machafu"***, katika Hadithi hizi mbili za Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* tumefahamu ya kwamba watu wenye tabia njema ni miongoni mwa watu walio bora duniani na Akhera. Na hakika hiyo tabia njema itakuwa na uzito zaidi katika mizani ya muumini siku ya Kiyama bila shaka yule ambaye mizani yake itakuwa nzito siku ya Kiyama basi atakuwa kwenye maisha yenye kuridhia na hii ni furaha njema, furaha isiyokuwa na maudhi ya aina yeyote ndani yake.

Pia yatakikana ufahamu ya kwamba Mwenyezi Mungu hawapendi watu wachafu wasumbufu wenye tabia chafu na maneno machafu, kwa yakini mambo haya yanakanusha tabia njema kwa mtu. Shikamana na tabia njema ili upate furaha siku ya Kiyama, hii ndio furaha njema, ni muhimu kwa mtu yeyote na inakuwa ni muhimu zaidi kwa kiongozi, kwa sababu yeye ni mfano mwema kwa watu wengine atakapokuwa na tabia njema, na wengine wataiga kutoka kwake, na hakika mambo kama haya ndiyo yananayo faa kuigwa.

USTAHIMILIVU:

Kwa hakika kustahimili ni miongoni mwa tabia njema, lakini iwapo kuna umuhimu kufahamu maudhui hii kwa upana imebidi tuitengee kitengo chake maalum katika msururu wa vitengo vya mada tulionayo.

Mwenyezi Mungu (S.W) amesema katika (***Suratul Al-Imran aya ya 134***) ﴿***Na wale wenye kuzuilia hasira zao na wenye kusamehe watu, na Mwenyezi Mungu anawapenda wenye kutenda mema*** ﴾

Kwa hakika aya hii ni miongoni mwa aya kubwa ambazo kiongozi mzuri anaposomewa humuokoa kutokamana na hasira na ghadhabu zinazompanda na kumpelekea kurudi nyuma na kutafakari dharura za mtu kuvumilia na kustahimili wakati anapoudhiwa na watu wake. Kwa hakika kama ni kuudhiwa, Manabii wa Mungu waliudhiwa kwa kila aina ya maudhi lakini walivumilia na kuendelea kusubiri juu ya maudhi hayo na mwisho walikuwa ni wenye kupata ushindi utokao kwa Allah.

Kiongozi anapokosewa na watu wake inampasa avumilie astahimili asije kupandwa na hasira na kuwatesa watu wake mateso yasiyofaa na hilo likampelekea yeye kuruka mipaka ya Mungu. Mwenyezi Mungu amesema katika (***Suratul- Shura aya ya 43***) ﴿***Ama yule mwenye kusubiri na kusamehe hakika hayo ni katika mambo makubwa***﴾ hapa inawezekana mtu akakosewa na akawa na uwezo wa kumfanya jambo lolote yule aliyemkosea, lakini kwa huruma na masikitiko akavumilia pamoja na kumsamehe yule aliyemkosea basi hayo ni katika mambo makubwa anayoyataka Mwenyezi Mungu, Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* alipoenda Twaif alipigwa kwa mawe mpaka damu ikawa inatiririka katika kichwa chake na uso wake alipangusa uso wake na kusema "***Ewe Mola wasamehe watu wangu hakika wao hawajui***"Kwa hakika hakuna zaidi ya kutukanwa na kupigwa lakini Bwana Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* hakuwa ni mwenye kujililipizia hata baada ya kupata uwezo wa kufanya hilo. Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* ametuambia katika maneno yake:- "***Si shujaa yule anaepiga watu miereka hakika shujaa ni yule anamiliki nafsi yake wakati wa hasira***" hapa tukitathimini ustahimilivu katika uongozi bila shaka tunaona ya kuwa ustahimilivu unafanya uongozi wa mtu uwe wa hekima na busara. Tustahimili tuvumilie panapo faa katika misingi ya kisheria, kwa madhumuni ya kuiendeleza dini ya Mungu kupitia uongozi mwema, malipo tutayapata kwa Mungu bila ya hesabu, kwani mvumilivu hula mbivu na tunajua siku zote subira huvuta kheri, fahamu ya kwamba malipo mazuri yatokayo kwa Mungu ni yenye kuridhisha nyoyo na hiyo ndiyo furaha njema.

UCHAMUNGU

Mafhumu ya uchamungu katika Uislamu ni kuijaalia kinga baina yako na adhabu ya Mwenyezi Mungu kwa kufuata maamrisho na kuepuka makatazo. Kumcha Mungu ni njia ya kufaulu duniani na Akhera, kumcha Mungu kisawasawa ni kuzifahamu haki za Mungu na za waja wake kwa ujumla pamoja na kuzitekeleza ipasavyo kwa kadiri ya uwezo wa mja. Hakika Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* aliulizwa kuhusu mambo ambayo yanayowaingiza watu peponi akasema "***ni kumcha Mwenyezi Mungu na kuwa na tabia nzuri***". Mtu anapomcha Mwenyezi Mungu, Mungu humjaalia usahali katika mambo yake na kumruzuku kwa njia ambayo hakuitarajia. Anaemcha Mwenyezi Mungu hupata upambanuzi baina ya haki na batil na ujuzi wa misingi ya dini. Kumcha Mungu kunamfanya mtu apate msamaha kutoka kwa Mola wake pamoja na malipo makubwa. Anaemuogopa Mungu huwa na kichwa cha hekima na busara na mizani ya kupimia mambo kwa mujibu wa sharia ya Mwenyezi Mungu.

Hizi zote ni faida miongoni mwa faida zinazopatikana katika uchamungu; ni muhimu sana tujitolee kwa dhati katika kumcha Mwenyezi Mungu ili tupate mizani ya kupimia mambo yetu kutoka kwake Mwenyezi Mungu. Mwenyezi Mungu *Subhaanahu Wata'aala* amesema katika (***Suratul Hujrat aya ya 13***)﴿***Hakika muheshimiwa wenu mbele ya Mwenyezi Mungu ni yule mchaji Mungu wenu***﴾.

Ni kawaida yetu sisi tumezoea kuwaita viongozi wetu waheshimiwa hivyo unapokuwa na kiongozi yeyote yule atakaye kuwa mtazame upande wa Mungu basi je, anamuogopa Mungu au la? Ikiwa anamuogopa Mungu basi huyo ni muheshimiwa kiuhakika na ikiwa hamuogopi hata tembe basi huyo ni muheshimiwa bandia, Tuendelee kuwanasihi viongozi wetu ili wamuogope Mungu, kwani hiyo ndiyo njia pekee ya kufaulu sisi na wao, pindi viongozi watakapozishika nasaha hizo, mafanikio yatapatikana kwao na kwa watu wao wanaowaongoza na ufahamu ya kwamba mafanikio haya si ya dunia peke yake, bali na Akhera pia, na hii ndio furaha njema tunayoikusudia. Mambo ya dunia yatamalizika, lakini ya Akhera yataendelea milele na milele ngoma, kama ni mazuri basi ni mazuri yako na kama ni mabaya basi ni mabaya yako.

Hapa ndipo tulipofikia katika kuelezea furaha njema katika uongozi, kufikia kwetu hapa haimaanishi ya kwamba haya ndiyo yote katika mada hii bali kuna mazuri mengi ambayo huenda Mwenyezi Mungu atupe msimamo mwema katika mambo yetu yote mpaka kwenye uongozi wetu, kwani uongozi ndio kichwa cha mambo yote. Ili kuipata furaha njema lazima tuwe waadilifu wavumilivu, wachamungu pamoja na tabia njema.

WABILLAHI TAWFIQ.

TIMBUKTU KITUO KIKUBWA KILICHO TAMBULIKA KWA MASOMO YA KIISLAMU

Ali A.Duhmy
Mwalimu Majlis

Ni wazi kwamba njama nyeti inayotumiwa na maadui wa Uislamu ni kupoteza athari za Kiislamu kupitia kuzorotesha juhudi za ilimu ya Kiislamu. Njama hii ilipotiliwa maanani na kupewa kipaombele na maadui wa Kiisalmu iliwafanya maadui hao kuibuka washidi kutokana na matokeo duni yanayo dhihirika kwa Waislamu leo. Hawakubakiza pumzi zao wala nguvu kufanikisha shabaha yao ya kudidimiza vituo vya Kiislamu ili kushindwa kwa Waislamu kukamilika. Ushindi ulipatikana kupitia juhudi kabambe zilizotumika kuona vituo kama hivyo ulimwenguni kupoteza mwelekeo wa Kiislamu na kubakia majina tu. Kwengineko hata majina pia yamegeuzwa kama hayakuwepo wala kutajika, mfano hai wa vituo hivyo ni kama Qurtuba katika ngazi za kimataifa na M.I.O.M.E, katika viwango vya kitaifa hapa kwetu Kenya.

Kutokana na ukandamizi wa kifikira kama huo, tumeonelea tuzungumzie katika gazeti letu hili, turathi iliyotupotea ya "*Timbuktu*" ambayo wengi hawaielewi na imekuwa kama simulizi za ngano za kale inapoelezewa.

Jee, ushawahi kusikia kuhusu "*Timbuktu*"? Jina hili linasikika kama mji wa kuwaza ama mahali pasipo na asili yoyote. Jee, ushawahi kujuwa kuwa Timbuktu ipo ndani ya Africa na kwamba ilikuwa kituo cha masomo ya juu ya Kiislamu hapo awali?

Mara nyingi watu wanaielewa "*Timbuktu*" kama kwamba ni sehemu ya mbali kabisa au mahala pasipopatikana juu ya mgongo wa ardhi. Hata watu wengi hawajui kuwa sehemu kama hiyo ipo au ilikuwepo na ikiwa wanajua basi hawana khabari iko wapi au kujuwa umuhimu wa kitarekhe kuhusu jiji hilo.

Katika Africa Magharibi hata hivyo, watu wanajuwa kuwa "***Timbuktu"*** lilikuwa jiji tajiri mno na kituo kilichokuwa kimeshamiri kibiashara. Mapitio ya kibiashara yaliyoibuka huko "***Timbuktu"*** yaliiletea utajiri mkubwa na kuvutia wadau na wafanyi biashara pamoja na wasomi na usomi wa kidini. Ilipatikana kuwa kituo muhimu cha kidini kwa Waislamu kote ulimwenguni na kuvutia wasomi wengi wa Kiislamu na wanafunzi kutafuta ilimu hiyo huko.

Ilipofikia kilele chake cha kiuchumi na kimaendeleo ya kimaadili, ilivutia watu wengi kote ulimwenguni. Katika siku zake za umaarufu ilijulikana kama ilivyokuwa ikijulikana miji mikubwa kama vile Athens, Jerusalem na Makkah. Kwa sababu ya umuhimu wake, "***Timbuktu***" vile vile iliweza kuvutia na kutoa viongozi shupavu Waislamu wenye asili ya Kiafrica kutokana na utajiri wake na kuwa kitovu cha usomi, "***Timbuktu"*** ilipata majengo mengi yaliyokuwa na urembo wa hali ya juu yaliyochorwa na kubuniwa na wahandisi wa asili ya Kiafrica kutoka Djenne mnamo siku za mwanzo na baadaye kufuatiwa na wahandisi kutoka Kaskazini mwa Africa (Djenne ilikuwa na umbali wa maili 220 Kusini mwa Magharibi ya ***Timbuktu***).

"***Timbuktu***" ipo panapojulikana leo kama **MALI** kwenye pembe ya jangwa la Sahara pale ambapo mto Niger unatembea kuelekea Kaskazini hadi penye pembe ya Kusini mwa jangwa la Sahara. Kutokana na eneo lake kwenye njia panda baina ya Kaskazini na Magharibi ya Africa, "***Timbuktu***" imeweza kuwa sehemu mashuhuri na inayofaa zaidi ya kuenezea biashara na bidhaa kutoka sehemu hizo za nchi.

Mwanzo wa karne ya kumi na tatu na kuendelea hadi mwishoni mwa karne ya kumi na sita "***Timbuktu***" ilikuwa ndio makazi ya kukutana kwa vikundi kama vya Fulani, Wangara, Songhai, Taureg na Waarabu. Dhahabu ilikuwa ikiletwa kutoka Kaskazini mwa Africa pamoja na bidhaa zingine kutoka bandari za Mediterranean. Hizi zilikuwa zikibadilishwa huko ***Timbuktu*** pamoja na dhahabu ambayo ilikuwa ikiletwa kutoka sehemu ya Kusini mwa ***Timbuktu.***

Vitabu pia, vilikuwa bidhaa muhimu wakati huo na vilikuwa pia vikifanyiwa biashara. Leo Africanus mwana historia wa karne ya kumi na sita ambaye alizuru ***Timbuktu*** aliisifu kuwa na mahakimu, madaktari na wasomi wengi wa kuheshimika. Vile vile aliashiria kuwa kulikuwa na mahitajio makubwa ya vitabu kiasi cha kwamba mauzo ya vitabu yalikuwa na faida zaidi kuliko aina yoyote ya biashara nyenginenezo.

Kadri ***Timbuktu*** ilivyokuwa ikikuwa kibiashara na kimaadili jiji hilo ndivyo ilivyokuwa ikivutia hisia za wengi. Matokeo yake ilikuwa jiji la ***Timbuktu***

lilikuwa likitawaliwa na kubadilika kwa watawala mbali mbali. Hata hivyo, kwa muda mrefu aghlabu ya watawala walikuwa Waislamu. Wote hao walikuwa na sababu ya kuaminika wote wakiwa lengo lao nikuona kuwa jiji hilo liliendelea na kukuwa kama kituo cha ilimu ya Kiislamu.
Mmoja kati ya watawala mashuhuri alikuwa ***MANSA MUSA***. Kufikia mwanzo wa miaka ya 1300, ***Timbuktu*** na kushamiri kwake kiuchumi, ilimvutia hisia ya Mfalme wa kimandinka wa Mali ambaye ni Mansa Musa. Mwaka 1325 Mansa Musa aliitawala hiyo nchi na kwa sababu yeye alikuwa Muislamu aliathirika sana na maadili yake ya Kiislamu na turathi yake. Ni kupitia utawala wake kuliweza kubuniwa misikiti mingi pamoja na vyuo kadhaa vya Kiislamu huko.

Mansa Musa anajulikana kwa kutekeleza Hijja yake huko Makkah pamoja na watu wake wapatao elfu sitini wakiwa na dhahabu takribani tani mia moja ya thamani waliyobeba pamoja nao. Akiwa njiani kuelekea Makkah alisimama Misri na kutumia dhahabu nyingi hapo kiasi cha kuwa sarafu ya Misri ilipoteza thamani yake wakati huo. Kutokana na safari ya Mansa Musa kuelekea Makka na athari yake juu ya uchumi wa Misri, Mali pamoja na Magharibi mwa Africa zilipata umaarufu wake ulimwengu wa Kiarabu na bara la Uropa pia. Mwisho wa Hijja hii, Mansa Musa alimleta mchoraji ramani ya ujenzi, Abu Ishaq Es Sahedi kuja kuuchora na kuupangilia moja kati ya misikiti iliyojengwa wakati wa utawala wake. Misikiti mikubwa mitatu iliyojengwa chini ya utawala wake ilikuwa msikiti wa Sakaure, msikiti wa Djinguereber (ama msikiti wa swala ya Ijumaa) na msikiti wa Sidi Yahya. Kila msikiti ulikuwa na chuo kikuu kando yake. Mbali na msikiti, kulikuwa na madrasa mia moja na themanini za Qur'ani ndani ya ***Timbuktu***, na kufikia miaka ya 1450s kulikuwa na takribani watu laki moja waliokuwa wakiishi "***Timbuktu***" pakiwemo takribani wasomi ishirini na tano elfu wa kutegemeka.
Timbuktu ilibakia chini ya ulinzi wa ukoo wa Mansa Musa mpaka kufikia mwaka 1434 pamoja na kuwepo juhudi za wengine kutaka kuuvamia na kuuteka. Mwaka huo wa 1434 kiongozi Wataureg, Akil Akamalwa alivamia na kuliteka jiji la ***Timbuktu***. Hata hivyo alikuwa na heshima kubwa juu ya wasomi humo isipokuwa wale aliowachagua kwa jukumu la kuendesha nchi walipeleka serikali kwa njia za ufisadi.

Kutokana na ufisadi huu, kufika mwaka 1464 Sonni Ali Ber, mtawala wa Sokoto ambayo ndio Nigeria leo alililiteka jiji la ***Timbuktu.*** Kwa masikitiko Sonni Ali hakufanya bidii ya kuendeleza maadili ya Kiislamu yaliyobuniwa huko ***Timbuktu.*** Badala yake aliwaondoa viongozi wa kidini kutoka vyuo vya Kiislamu na kuwabadilisha na wengine ambao maadili yao yaliegemeza mila za Imani ya Kiafrica, kutokana na wengine wao walielekea Walata; ambayo ni Mauritania hivi leo. Baada ya kifo cha Sonni Ali mwaka wa 1492 mtoto wake Sonni Baro alichukua mahala pake.

Kwa bahati mbaya Sonni Baro hakuwa mtawala mzuri, hivyo basi mmoja kati ya Amiri jeshi wa Sonni Ali Mohammad Abubakar Sylla, alimpindua na kuchukuwa hatamu ya uongozi mwaka wa 1493. Mohammad Abubakar aliyejulikana kama Askia Mohammad vile vile alikuwa binamu yake Sonni Ali na Muislamu mshupavu. Yeye alisaidia kuwarudisha wasomi ***Timbuktu*** na kuwapatia usaidizi wa kifedha waliohitajia kurudisha vituo vya Kiislamu, ***Timbuktu*** ilipata maendeleo katika utawala wa Askia Mohammad, kote katika nyanja za kibiashara na katika masomo ya Kiislamu, alikuwa pia ana sifa ya kushauriana na wasomi kupitia mas'ala yanayoambatana na sheria ya uongozi wa nchi na pia akaacha nyuma tungo zilizo na majibu ya mas'ala yake.
Timbuktu ilipiga hatua chini ya utawala wa Askia mpaka kufikia 1591 wakati ilipovamiwa na jeshi la Moroco likiongozwa na Mahnwd Ibn Sarqun. Huyu alikuwa mvamizi katili, jeshi lake lilifuja utajiri wa jiji, likachoma maktaba zote pamoja na kuwauwa wasomi wanaokosa kukubaliana naye au kuwahamisha Marrakesh kwa kuwahukumu huko.

Uvamizi wa Moroco juu ya ***Timbuktu*** ndio chanzo cha kumalizika kwa siku zake za fahari ambayo ilianza kuporomoka baada ya karne mbili au tatu zilizofuatia. Wafaransa pia waliiteka ***Timbuktu*** mwaka 1893 wakati wa upanuzi wa makoloni yake na kuidhibiti sehemu. Kufikia mwaka 1960, ***Timbuktu*** ilipata kuwa sehemu ya Jamhuria ya **MALI**.

Wakati wa kuporomoka ***Timbuktu***, nguvu za uvamizi na utawala wa kikoloni uliiba nyaraka nyingi kutoka mashule ya kidini, vyuo vikuu na vituo vingine vya Kiislamu. Kutokana na hayo mamia ya nyaraka au maandishi yanapatikana ndani ya vyuo vikuu vyao Fes, Marrakesh, Mauritania, Nigeria na na Ufaransa leo pamoja na makavazi yao (museums). Kwa masikitiko makubwa pamoja na majengo ya kidini yaliyobakia kutokana na jiji hili ambalo hapo awali lilikuwa liking'ara katika nyanja zote za kitamaduni.

Mifano ya ***Timbuktu*** katika uso wa kilimwengu leo ni mingi na "*nati*" ya ukandamizi wa kifikra kutokana na maadui wa Kiislamu bado inaendelea kukazwa. licha ya sehemu zetu hizi Africa Mashariki kupoteza turathi na mwelekeo hata nchi za Kiarabu ambazo zinahisabika kuwa zina dini, pia hizo nazo zimebakisha majina na majengo matakatifu peke yake. Ni wakati sasa hali ya kudhoofika kwa Waislamu kumedhihirika, wajipange na kurudisha hali yakawaida bila kuchelewa la sivyo donda sugu liliopo litabadilika na kuumbika saratani isiyokuwa na tiba.

Allah atuhifadhi.

MAFANIKIO YA MAJLIS AMKENI

Mwalimu Majlis

Sifa njema anazistahiki Mwenyezi Mungu, na rehma na amani zimfikie Bwana Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kipenzi chetu na Mtume wa Mwenyezi Mungu *(Subhaanahu Wata'ala*).

Kwanza kabla ya kuingia katika maudhui yangu ningependa kuwakumbusha Waislamu neno hili la ***LAA - ILLAHA ILA - LLAH*** na kuwabainishia maana yake kwamba ni kukanusha, kustahiki kuabudiwa kwa asiye kuwa Mwenyezi Mungu na kuthibitisha kuwa anayestahiki ni yeye pekee. Kwa hivyo ndugu zangu Waislamu neno hili linastahiki kuchukuliwa kwa uzito sana na kuweza kutamkwa kila mara.

Kwenye maudhui yangu Mungu akiniwezesha nitaeleza baadhi ya mafanikio ambayo kituo cha ***Majlisul Ma'arifl Islamiyyah*** kimeweza kufikia mwaka wa (2012). Kituo hiki ni cha kufundishia dini ya Kiislamu na kinapatikana Bara la Afrika nchini Kenya katika Mkoa wa Pwani Wilaya ya Kilifi, Kijiji cha Kikambala, Kusini mwa mji wa Mombasa barabara kuu ya kuelekea Malindi, umbali wa kilomita 28 takribani kutoka kisiwani Mombasa.

Kituo cha ***Majlisul Ma'arifil Islamiyyah*** kilianzishwa mwaka wa ***1985*** chini ya usimamizi wa Marehemu Sheikh Haji Ali Muhammad kwenye shamba la ukoo wa Mzee Moses Muhammad kama "Waqf". Sheikh Haji Ali Muhammad alianzisha kituo hiki kwa watoto waliohifadhi kitabu kitukufu "Qur'ani" kwenye msikiti uliokuwa kwenye shamba hili, kipindi kifupi Sheikh Haji Ali alijenga majengo yenye vyumba tisa (9) ambavyo viligawanywa madarasa na afisi.

Kwa bidii ya Sheikh Haji Ali alifanikiwa kupanua kituo hiki pale alipomwalika Sheikh Hafidh Ebrahim Mahmood, kutoka Royal Embassy ya Saudi Arabia mjini Nairobi kuweka jiwe la msingi na hii ilifanyika mwaka ***25/2/140****7 (A.H)* sawa na tarehe ***(18/10/1987)*** kwa uwezo wa Allah jengo lilikamilika na kupewa jina la "***Dar-Ul-Arqam for Islamic Training***".

Baada ya kukamilika majengo Sheikh pamoja na washika dau wenzake waliona kuna haja kubwa kuanzishwa kitengo cha masomo kwa wale waliosilimu, kwani watu wengi walikuwa wakisilimu lakini hawapati mafunzo ya dini yao. Kitengo hiki kiliweza kuanzishwa mnamo mwaka wa 1993, waliweza kuandikishwa Waislamu wapya kutoka hapa nchini Kenya hata pia nchi jirani kama vile Tanzania, Uganda, Rwanda, Sudani na Zaire.

Katika sehemu hii au kitengo hiki kuna sehemu mbili muhimu, sehemu ya kwanza ni ya Waislamu wapya yani walioslimu na sehemu ya pili ni ya Maimamu. Je! Waliosilimu wanafunzwa nini katika kituo hiki?. Jawabu ni kwamba waliosilimu kwanza wanakaribishwa kwa mikono miwili kwani wametoka kwenye giza na wameingia kwenye nuru ya milele, alafu wanapata mafunzo ya msingi katika Uislamu mfano jinsi ya kuisoma Qur'ani, kuanzia utwahara wake na kuonyeshwa jinsi ya kuswali na mambo mengi katika Fiqhi, na masomo mengineyo. Wanafunzi hawa hufundishwa kwa muda wa mwaka mmoja wanapo maliza mwaka hujiunga na kitengo cha pili. Wakiwa katika kitengo cha pili wanajifunza jinsi ya kusimamia mambo muhimu ambayo Muislamu anastahiki kuyajuwa kama kumtayarisha maiti na kumswalia mpaka kumsitiri kaburini, kumtamkisha mtu shahada, kusimamia mambo ya khutba za Ijumaa na Idd, na Swala zote kwa jumla. Swali zito kwako wewe Muislamu ambaye hujatenga muda wa kuisoma dini yako, je! ukifikwa na dharura yoyote sehemu ambayo hakuna usaidizi utafanyaje?

Niwajibu wa kila Muislamu kujaribu kutembelea vijijini ili kuwakumbusha wenzetu waliopotea kurudi kwa Allah (S.W) na ambao hawana elimu ya dini kusaidiwa kuipata elimu hiyo. Tunashukuru wale ambao wamejitolea kuwasimamia na kuwaelimisha waliosilimu mpaka kufikia Maimamu katika vijijini mwao. Kwa hakika kituo hiki cha ***Majlisul Ma'arifil Islamiyyah*** ni sehemu moja wapo ambayo imefaidisha watu mbali mbali. Mwenyezi Mungu awalipe kheri walioanzilisha au kuwa na fikra kama hii awalipe kheri na waliotangulia Mwenyezi Mungu awaandalie makao mema peponi.

KITENGO CHA KUHIFADHISHA QUR'ANI

Kitengo cha kuhifadhisha Qur'ani ndicho cha kwanza kuanzishwa na Sheikh Haji Ali kama nilivyo eleza mwanzo. Viongozi wa kituo hiki waliona umuhimu wa watoto kuhifadhishwa Qur'ani, kama tunavyo soma Hadithi tofauti tofauti zinazoeleza au kutufahamisha umuhimu wa kuhifadhi Qur'ani moja wapo ya Hadithi aliyosema Mtume wa Mwenyezi Mungu amfikishie rehma na amani kwamba "***mfano wa ambaye anaisoma Qur'ani na ilhali ni mwenye kuhifadhi atakuwa pamoja na malaika, watukufu, wema na mfano wa ambaye anaisoma Qur'ani na ilhali yeye na anaifatiliza na huku ikiwa ngumu kwake basi atapata***

malipo mawili' (*Bukhari muslim*) na katika Hadithi nyingine yenye kuonyesha umuhimu wa kuhifadhi Qur'ani anasema Mtume wa Mwenyezi Mungu amfikishie rehma na amani kuwa "***Ataambiwa msomaji wa Qur'ani kwamba soma napanda (daraja) na soma kama ulivyokuwa ukisoma duniani kwani daraja yako ni pale mwisho wa aya utakayo soma***". "Tirmidhiy". Kulingana na umuhimu wa Qur'ani ni mkubwa na Hadithi zenye kuonyesha ubora wa kuisoma Qur'ani ni nyingi kwa hivyo nijukumu letu sisi kama wazazi wa Kiislamu kuwahifadhisha watoto kitabu kitukufu (***Qur'ani***) kabla ya kuwaelekeza katika masomo ya dunia kwani mwenye ufahamu mzuri kuna siri kubwa kwa mwenye kuhifadhi na Muislamu yeyote atakaye mpeleka mtoto madrassa na kuhifadhi Qur'ani atakuwa amemrahisishia mambo yake hapa duniani na kesho Akhera na faida yake mzazi nayo nikubwa sana kama alivyosema Mtume wetu Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kwenye Hadithi yake "***Yeyote aliyesoma Qur'ani na akaitunza na akaitekeleza wazazi wake watavalishwa taji la nuru siku ya Kiyama. Mwangaza wake ni mfano wa mwangaza wa jua. Na wazazi wake watavalishwa suti mbili na kwa sababu ya mtoto wenu kujifunza Qur'an Al-haakim***".

Je, ndugu yangu Muislamu unashindwa kusimamia mtoto wako kuweza kuhifadhi Qur'ani tukufu ili uweze kupata ujira muhimu kesho Akhera, kwa hivyo ni jukumu lako wewe Muislamu ufikirie kwa makini sasa kabla ya kuchukua uamuzi wako. Katika kitengo hiki cha Tahafidhi mwaka wa ***2012*** kina wanafunzi ***185*** na waliomaliza kuhifadhi Qur'ani toka kuanzishwa kitengo hiki wanafikia wanafunzi takribani ***681***.

Je, wakimaliza kuhifadhi wanaenda wapi? Alhamdulillah! wasimamizi wa kituo hiki Mwenyezi Mungu aliwapanua bongo zao na kuwa na akili ya kung'amua mambo marefu kwa kizazi hiki kwani kwa uwezo wa Allah kitengo cha tatu katika kituo hiki kilianzishwa kwa jina la ***MAH'AD EL-ILMY***. Katika kitengo hiki kinachukuwa wanafunzi waliohifadhi Qur'ani pekee kutoka madrassa tofauti tofauti nchini Kenya hata pia nchi jirani kama vile Tanzania, Uganda, Sudani na nchi zengine ulimwenguni bora tu wafaulu mtihani watakao pewa siku ya kuandikishwa. Nakatika kitengo hiki watoto wana soma kwa miaka sita ambapo watakuwa wamemaliza masomo ya "Thanawi" kwenye masomo ya dini ya Kiislamu na huwa na uwezo wa kujiunga na vyuo vikuu humu nchini na hata pia nchi zengine kama Sudani, Yemeni na Saudia. Mpaka sasa kituo hiki kinajivunia wanafunzi wao waliomaliza vyuo vikuu.

Mbali na mafunzo ya dini katika kitengo hiki pia washika dau wa kituo hiki waliweza kuanzisha masomo ya shule kama vile ***Hesabu, Kiengereza*** na ***Kiswahili*** na mpaka sasa kuna wanafunzi waliojiandikisha kwenye mtihani wa kitaifa (K.C.P.E) na waliweza kuebuka na alama nzuri za kuwawezesha kujiunga na shule za upili nchini, wanafunzi hawa husajiliwa kama "***Private candidates***".Mbali na masomo hayo yote viongozi waliona pia kuna umuhimu mkubwa kwa wanafunzi hawa kufundishwa "Computer" kwa hivyo wakifikia mwaka wao wa mwisho kumaliza "Thanawi" hujiunga na masomo ya "Computer" nyakati za asubuhi kuanzia 3:30 mpaka 10:30 kila siku.

SEHEMU YA MAFUNZO YA ZIADA:

Katika kituo hiki mbali na vitengo hivyo vitatu tulivyo vieleza hapo juu pia wanajivunia kuanzisha sehemu ya masomo ya ziada kama vile ***Cherehani*** na "***Computer Classes***". Nikijaribu kueleza sehemu hizi mbili nikianza na sehemu ya "Cherehani" hii ni sehemu iliyoanzishwa kwa minajili ya wale wanafunzi waliosilimu kuweza kufundishwa ujuzi wa kushona nguo kwa hivyo walipangiwa muda wa masaa ya jioni kuanzia saa 08:30 mpaka 09:45 jioni kila siku.

Tukiangalia upande wa masomo ya "***Computer***" wasimamizi waliona pia kuna umuhimu kwa wanafunzi wa kitengo cha Maimamu kwa wale waliokamilisha masomo yao ya dunia yaani kidato cha nne kuweza kutengewa muda wa masomo haya ya "Computer" na waliweza kutengewa muda wa kuanzia saa 08:30 mpaka 09:45 jioni kila siku. Na wana jivunia kusoma mambo yafuatayo:-

- *Basic Principals of computer maintenance*
- *Introduction to computer*
- *Windows*
- *Microsoft Word*
- *Microsoft Excel*
- *Microsoft Power Point*
- *Microsoft Publisher*
- *MS DOS Commands.*

Katika mafunzo haya wanafunzi walitengewa bure na kituo kinajivunia kuwa na "*Computer 21*" za kisasa.

DA'AWAH

Nikielezea kiufupi kuhusu Da'awa katika kituo hiki inapatikaniwa kwa njia mbili ikiwa ni kuwatembelea Waislamu kwenye vijiji vyao kila siku ya Alhamisi na Ijumaa ili kuwakumbusha mambo muhimu kwenye Uislamu na njia ya pili ni kupitia uchapishaji wa magazeti kila baada ya miezi mitatu na mpaka sasa kituo hiki kiliweza kuchapisha matoleo ya ***Kiswahili*** 25 kwa jina "***AL-MA'ARIF***" kufikia mwaka wa 2011, na kulingana na bidii na muhimu wa kusambaza elimu ya dini ya Kiislamu wasimamizi waliweza kuanzisha magazeti mawili tofauti nayo ni la ***Kiengereza*** na mpaka sasa tumechapisha gazeti 7 kwa jina la "***Al-MAJLIS***", lengine toleo likiwa la ***Kiarabu*** kwa jina hilo hilo. Kwa hivyo wewe kama Muislamu tunakuomba mchango wako wa nakala zenye muongozo wa dini kupitia kwa ***Muhariri Mkuu – Majlisul Ma'arifil Islamiyyah S.L.P. 104 - Mtwapa*** ili tusukume gurudumu hili la dini mbele. Ukitaka matoleo haya pitia dukani kwa ***"Adams Trader"*** karibu na "***Fire Station Biashara st***" Mombasa au kwenye kituo hiki cha Majilis.

Nimengi yanayopatikaniwa katika kituo hiki lakini Mungu akiniwezesha tena nitaendelea kueleza Inshaallah.

ﷲ

SALA YA MSAFIRI NA SAUMU YAKE

Abubakar Ndegwa
Mwalimu Majlis

HADITH TUKUFU

Kutoka kwa Anas, Radhi za Allah ziwe juu yake, amesema alikuja mtu kwa Mtume rehma na amani ziwe juu yake akasema "Ewe Mtume wa Allah, mimi nataka kusafiri basi nipatie zadu (chakula cha msafiri)". Akasema Allah "***akupatie zadu ya uchaji, akasema "nizidishie", akasema na asamehe dhambi zako***" akasema nizidishie, ***na kuapia wewe kwa baba yangu na kwa mama yangu***" (hivyo vilikuwa viapo vya kijahiliya kabla havijakatazwa).

Dua ya safari

" الله اكبر، الله اكبر، سبحان الذي سخر لنا هذا،وما كنا له مقرنين،وإنا إلى ربنا لمنقلبون،اللهم إنا نسالك في سفرنا هذا البر والتقوى، ومن العمل ماترضى اللهم هون علينا سفرنا هذا واطوعنا بعده، اللهم انت الصاحب في السفر، والخليفة في الأهل ،اللهم إني أعوذبك من وعشاء السفر ،وكآبة المنظر وسوء المنقلب في المال والأهل".

Sala ya msafiri ni rakaa mbili (iko ruhusa kwa msafiri kupunguza sala rakaa nne kwa rakaa mbili) isipokua ya Magharibi nayo ni rakaa tatu pindi asafiripo na arudipo mji wake. Kwa maneno ya Aisha radhi za Allah ziwe juu yake "Mwanzo ilipofaradhishwa sala ilifaradhishwa rakaa mbili, ikaruhusiwa kufupishwa sala ya safari na ikakamilishwa sala ya mwenyeji" na katika riwaya ya Zyed katika sala ya mwenyeji, amesema Anas bin Malik, Radhi za Allah juu yake "Tulitoka pammoja na Mtume rehma na amani ziwe juu yake, kutoka Madina kuelekea Makkah, akaswali rakaa mbili mbili, hadi tuliporejea Madina" lakini aswalipo pamoja na Imam akamilisha rakaa nne, sawa sawa amepata rakaa ya mwanzo au amekosa chochote katika sala, kwa ujumla wa maneno ya Mtume rehma na amani ziwe juu yake " ***pindi muisikiapo ikama elekeeni kwa sala kwa hali ya utulivu na adabu, wala msiendee kwa mbio na mnachokipata swalini na mnachokikosa kamilisheni***" na ujumla wa maneno ya Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* "***Mkipatacho swalini na mkikosacho kamilisheni***" inakusanya wasafiri ambao wanasali nyuma ya Imam anayesalisha rakaa nne na wasio sali rakaa nne na aliulizwa Ibn Abas "Vipi juu ya msafiri anaye sali rakaa mbili awapo pekee na nne akamilisha panapo na wenyeji? Akasema hiyo ni sunna.

Wala hauondoki ulazima wa kuswali pamoja kwa msafiri, kwa sababu Allah aliyetukuka aliamrisha hivyo katika vita, Asema Allah Ta'aala ﴿***Na unapo kuwa pamoja nao, ukawasalisha, basi kundi moja miongoni mwao wasimame pamoja nawe na wachukue silaha zao. Na watakapo maliza sijida zao, basi na waende nyuma yenu, na lije kundi jingine ambalo halijasali, lisali pamoja nawe***﴾ **(Surat an-nisa aya 102)**

Na juu ya hayo itakapokuwa msafiri yuko mji mwengine usiokuwa mji wake yapasa ahudhurie jamaa msikitini pindi asikiapo adhana, isipokua awe mbali au aogope kuachwa na wenzake kwa ujumla wa dalili zenye kuelekezwa umuhimu wa sala ya jamaa juu ya mwenye kuisikia adhana na ikama.

Na ama sala za Sunna, yampasa msafiri asali sunna zote isipokuwa sunna zenye kuambatana na faradhi (rawaatib zilizo pangwa) Adhuhuri, Magharibi, Ishai) Ataswali, witri, na sala ya dhuhaa, na sunna ya fajri na zinginezo.

Na ama kuhusiana na kusali sala mbili kwa wakati mmoja, ikiwa safari yaendelea, ni bora kwake aunganishe dhuhuri na Asri na Magharibi na Ishai, ima kwa kutanguliza au kuchelewesha (***takdiim***, au ***taakhiir***) kulingana na wepesi kwake na kila inayokuwa nyepesi kwake ndio bora na akiwa ni mwenye kukaribia Mashukio yake, bora azikusanye sala mbili kwa wakati mmoja na hakuna ubaya akikusanya kwa kuthibiti hali zote mbili kwa Mtume rehma na amani ziwe juu yake.

Na ama saumu kwa msafiri wakati wa Ramadhani, bora afunge, na akifungua

sio vibaya, na alipe idadi ya zile siku alizofungua, kama kufungua kwake ni rahisi, na kufungua ni bora kwa sababu Allah Taa'ala yuapenda mtu atumie ruhusa yake. (ikitokea dharura iko ruhusa katika dini kuivunja faradhi na kutumia ruhusa)

Na kuhusiana na yalazimishayo utekelezaji wa sala ukiwa katika ndege, sawa sawa iwe masafa ni karibu au mbali, na sawa sawa iwe wakati waendelea mpaka kutua chombo au utatoweka wakati kabla ya kufika, basi ufikapo wakati wa sala na ndege bado inaendelea na safari yake, na ikawa ni katika sala ambazo hazikusanywi pamoja na ambayo iko mbele yake mfano sala ya fajiri au sala ya Asiri au Ishai, na msafiri anaogopa kutoweka kwa wakati wa sala pindi aicheleweshapo kuitekeleza mpaka itue ndege na ashuke. Hakika haimpasi kuichelewesha mpaka utoweke wakati wake, bali ina mpasa yeye aitekeleze katika ndege kabla haujatoweka wakati wake kadiri ya uwezo wake. Akiweza kuitekeleza hali ya kusimama pamoja na kurukuu na kusujudu katika sehemu yake au katika sehemu yoyote ndegeni basi yampasa yeye afanye hivyo, na asipoweza kusimama na ikawa kuna uzito zaidi kwake basi ataswali kwa kukaa na ataashiria kurukuu na kusujudu, na katika sijida atainama zaidi kuliko rukuu, na kuhusu kuelekea kibla katika sala ya faradhi yampasa msafiri aelekee kibla katika sala zote kadiri ya uwezo wake, na pindi ndege iachapo upande wa kibla wakati sala inaedelea basi ya mpasa mwenye kuswali aelekee upande wa kibla kila inapozunguka, kwa sababu kuelekea kibla nisharti ya kukubaliwa sala, na kama hawezi mzunguko kwa kuelekea kibla basi hakuna ubaya kwake na sala yake ni sawa mungu akipenda. Na inawezekana kwa msafiri kujuwa upande wa kibla kwa kumuuliza rubani au msaidizi wake, na kama haikuwezekana kujuwa upande wa kibla basi ajitahidi kutafuta.

Na vile vile itakapokuwa sala inasaliwa pamoja na iliyombele yake na wala hatoweza msafiri kuitekeleza baada ya kuteremka kwenye ndege kwa wakati wa mwisho wa sala ya pili hali ya kwamba safari yaendelea mpaka hutoweke wakati wa pili, basi yampasa atekeleze sala mbili hali ya kufupisha katika ndege kama hapo mwanzo tulivyo eleza, na inafaa kuzikusanya kwa moja ya nyakati mbili wala haifai kuchelewesha mpaka utoweke wakati wa mwisho. Ama itakapokuwa sala yakusanywa pamoja na ya mbele yake, mfano Magharib pamoja na Isha na Adhuhuri pamoja na Asri na yawezekana kuitekeleza baada ya kushuka kwenye ndege, kwa wakati wa mwisho, basi bora aicheleweshwe hadi aziswali zote mbili ardhini kwa sababu wakati wa pili ni wakati wa sala ya kwanza, katika hali hii, na pia kwa hilo nikutekeleza sala kwa sifa yake ya ukamilifu. Na pia itakapokuwa safari ni fupi haitotumia mda wa sala, katika hali ya kuwezekana kuitekeleza sala kwa wakati wake baada ya kumaliza safari, basi bora kuichelewesha hadi wakati wake wa mwisho ili itekelezwe ardhini, na pia lau atasali msafiri sala ambayo umeingia wakati wake ndegeni, kwa wakati wake wa mwanzo, kadri ya uwezo wake hakuna ubaya kwa hilo

FADHILA YA KUIPA MGONGO DUNIA, MAHIMIZO YA KUWA NAYO KWA UCHACHE

Allah Amesema : "***Hakika mfano wa maisha ya dunia ni kama maji tuliyoyateremsha kutoka mbinguni, kisha yakachanganyika na mimea ya ardhi wanayoila watu na wanyama. Mpaka ardhi ilipokamilika uzuri wake, na ikapambika, na wenyewe wakadhani wameshaiweza, ilifikia Amri Yetu usiku au mchana, Tukaifanya kama iliyofyekwa – kama kwamba haikuwapo jana. Namna hivi tunazipambanua ishara zetu kwa watu wanaofikiri***" [10:24]. Allah amesema: "***Na wapigie mfano wa maisha ya dunia. Hayo ni kama maji Tunayoyateremsha kutoka mbinguni , yakachanganyika na mimea ya ardhi, kisha hiyo mimea ikawa vibuwa vinavyopeperushwa na upepo. Na Allah ni mwenye uweza juu ya kila kitu. Mali na wana ni pambo la maisha ya dunia. Na mema yanayobakia ni bora mbele ya Mola wako mlezi kwa malipo, na bora kwa matumaini***." [18: 45, 46]. Allah amesema: "***Jueni kwamba maisha ya dunia ni mchezo na upuzi napambo na kufaharishana baina yenu (kwa nasaba), na kufaharishana kwa mali na kwa watoto. (Na hali ya kuwa vyote hivi hamdumu navyo. Mfano wake) ni kama mvua ambayo huwafurahisha (wakulima) mazao yake, kisha yanakauka ukayaona yamepiga umanjano (badala ya kupiga uchanikiwiti), kisha yanakuwa mabuwa (hayana chochote). Na akhera kuna adhabu kali (kwa wabaya); na (pia) msamaha wa Allah na Radhi (yake kwa wema). Na hayakuwa maisha ya dunia ila ni starehe idanganyayo; (mara huondoka)."*** [57:20]. Allah amesema: "***Watu wamepambiwa kupenda matamanio ya wanawake, na wana, na mirundi ya dhahabu na fedha, na farasi asili, na mifugo, na mashamba. Hayo ni starehe ya maisha ya duniani; na kwa Allah ndio kwenye marejeo mema."*** [3:14].

WAFUNDISHENI WATOTO WENU KUMPENDA MTUME WA MWENYEZI MUNGU (S.A.W)

Dr. Muhammad Yamani

Shukrani zote zinamstahikia Mwenyezi Mungu muumba wa ardhi na mbingu, mwingi wa rehma. Na amani zimshukie Mtume wetu Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* ambaye ameletwa kwetu na Mwenyezi Mungu ili awe muongozi na mwalimu wa kutufunza mema yatakayotufaa hapa duniani na huko akhera. Rehma na amani pia kwa watu wake masahaba zake, pamoja na wote wanaofuata nyayo zao mpaka siku ya malipo.

Maudhui niliyo kusudia kuandika katika nakala hii nikufahamisha waislamu jinsi ya kuwalea na kuwaelimisha watoto na vijana wetu mapenzi na mwenendo wa Mtume wetu Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* ili washikamane nazo tangu wangali wadogo kabisa, ili uwe ndio muanga unaowaangazia katika maisha yao yote, na hivyo ndivyo ilivyokusudiwa, yaani Mtume wetu Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* ni mfano mzuri wa kuigwa wa Umma huu.

- Na tuwafundishe watoto wetu kuwa Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* amesafika kuliko wote waliosafika, na ni Mtume wa mwanzo na ni Mtume wa mwisho.
- Na vile vile kuwa yeye *Swallallahu Alayhi Wasallam* alikuwa kabla ya Utume ni mkweli muaminifu na alikuwa baada ya utume ni rehma inayoongoza viumbe vyote.
- Na yeye *Swallallahu Alayhi Wasallam* ni ulingano wa Nabii Ibrahim, na ni ishara ya Nabii Mussa na Issa, na ni Imamu wa Mitume yote.
- Na yeye ni wa mwanzo aliyeamini huu ujumbe, na akatekeleza amana (za watu wote), na akaunasihi: umma, na kapigania jihadi kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, mpaka ikamjia yakini.

- Pia wafundisheni watoto, kuwa yeye ni mbora kwa waislamu wote na kuwa yeye ni Mtume ambaye amechukuwa ahadi kwa Mwenyezi Mungu kwa Mitume yote.

- Wafundisheni kuwa yeye ni kiumbe isipokuwa tu ameteremshiwa wahyi, na kuwa yeye ni kiongozi mzuri kwa yule mwenye kujitegemeza kwa Mwenyezi Mungu na siku ya Kiama, na aje amtaje (kumkumbuka) Mwenyezi Mungu kwa wingi kabisa.

- Wafundisheni watoto wenu kuwa Mwenyezi Mungu ameapa kwa uhai wake Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* na hakuapa kwa uhai wa Mtume yeyote, na kuwa Mwenyezi Mungu amemfanya mbora kuliko Mitume yote na wajumbe wote (Mursaliin).

Zijengeni nyoyo za watoto hao juu ya kumpenda Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* pia kuwapenda watu wake wa nyumbani walio watukufu na muwakumbushe tamko lake Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* aliposema "***Mwenye kunipenda mimi basi amempenda Mwenyezi Mungu na mwenye kunitii mimi basi amemtii Mwenyezi Mungu***". Na laiti wazee wa kiume wanafanya hivyo hivyo ingekuwa vyema mno. Hata maskuli pia yana wajibu wa kufanya hivyo, laiti wangeliweka siku maalum katika siku za mwezi wa mfungo sita kila mwaka na ikaitwa (***siku ya Historia***) wanakusanyika walimu na wanafunzi na tena iwe bila ya fujo wala kuzidisha mambo yasiyofaa bali iwe majlis (mkusanyiko) wa heshima na uwe kama mkusanyiko wa darasa za elimu nyengine. Si lazima iwe siku aliyozaliwa, lakini siku yoyote katika siku za mfungo sita au katika siku yoyote katika mwaka. Kwani kufanya hayo ndio tunawazoesha vijana kujuwa maisha ya Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* tangu alipokuwa tumboni mwa mama yake mpaka alipozaliwa siku ambayo nuru ilizagaa kwa kuzaliwa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam*. Hapo tena alichukuliwa kwenda kulelewa nje ya Makka katika viunga vya Banii Saad, na huko alipasuliwa kifua chake, hapo tena akaonja uchungu wa uyatima mara mbili kwa kumkosa mama yake, halafu babu yake.

Tangu alipokuwa mdogo alikulia katika malezi mazuri yaliyo safi kwani hajapata kuliabudu sanamu wala hajajiunga na kikundi chochote cha uhuni. Kwa tabia yake nzuri ndipo Makureshi wakampa jina la ***(AL-AMIN)*** yaani muaminifu.

Pia aliwahi kufanya biashara alipokwenda Sham na bidhaa za bibi Khadija, na miujiza mbali mbali iliyotokea katika safari hiyo, pamoja na upole na ukarimu aliouonyesha alipokuwa sokoni. Baada ya hapo tena akamuoa Bibi Khadija ambaye ni mtukufu katika kabila la Kureish na Mwenyezi Mungu akamkirimu kwa watoto wakike wanne watukufu.

Pia alimruzuku kwa bibi huyu watoto wawili wa kiume, baada ya hapo

ulitokea mzozo baina ya makabila ya Kikureish juu ya uwekaji wa (***Hajar Al–Aswad***) jiwe jeusi pahali pake lilipotoka katika ***Al-Kaaba*** – na hali hii iliendelea na kukaribia kutaka kupigana kwa mapanga na hakuna mtu aliye waokoa katika janga hili ila ni ile rai ya busara yenye hekima kutoka kwa "***Al - Amin***" yaani Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* .

Ni lazima watoto wetu watambue kuwa maisha mazuri na malezi yaliyo bora na yenye kutimilia kabla ya kupewa utume na mpaka ulipokuja Uislamu. Hebu sasa turejee nyuma kidogo kwa kuanzia pale alipokuwa akienda katika Jabal Hiraa, pale tujue hali ya mkewe watoto wake na watu wake kwa wakati ule. Tukija kuhusu kukaa kwake kule katika Jabal Hiraa, utaona kuwa huku ndiko ulikoshuka ***Wahyi*** – yaani ***Qur'ani*** na aya ya mwanzo kuteremka ni ile iliyomo katika suratul ***"AALAQ"*** nayo ni:﴿***Ikraa bismi rabbika lladhl khalak***﴾ sasa vijana wetu wajue kuwa dini yao ni yenye kuhimiza kusoma, na kuteremka Qur'ani kwa neno la ***"Ikraa"*** yaani soma. Hii ni kutilia nguvu kwa elimu na dini ni vitu vyenye kwenda sambamba na kubainisha kuwa elimu ndio msingi wa kumjuwa Mwenyezi Mungu mtukufu, na dio inavyompelekea Muislamu kuzidi kuwa na nguvu ya imani, na inamfanya awe na tabia nzuri ya kupigiwa mfano katika mambo mengi.

Pia itakuwa kwa watoto wetu kuzisikiliza aya za Qur'ani zinavyosema kuhusu mtukufu huyo, na hadithi za mtukufu pamoja na yale yaliyotajwa na waandishi wakuu wa historia katika vitabu vyao.

Imepokewa na Ibn Abbas kwamba:- "kabla ya kuumbwa Nabii Adam nuru ya Mtume (S.A.W) ilikuwepo kwa miaka elfu mbili",

Imam Muslim amepokea Hadithi kutoka kwa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* Mwenyezi Mungu amelitukuza kabila la kinanat toka kwa mtoto wa Islamil, na akalitukuza Kureish toka kwa Kinanat na kutoka kwa Kureish akautukuza ukoo wa banii Hashim na kunitukuza mimi toka kwa bani Hashim.

Vile vile wajue watoto wetu kwamba wanazuoni wa historia ya Mtume wamekubaliana kuwa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* ametokana na mtoto wa Nabii Ismail bin Ibrahim, ambao ni maarufu kwa wema na tabia nzuri na ushujaa na itakuwa vyema kwa watoto wetu kujuwa majina ya baba zake na babu zake *Swallallahu Alayhi Wasallam.*

Naye ni Muhammad Ibn Abdalla Ibn Abdul-Mutwalib, Ibn Hashim, Ibn Abdumanafi Ibn Kusai, Ibn Kilabi, Ibn Murrat, Ibn Kaab, Ibn Luay Ibn Ghalib Ibn Fahri Ibn Malik Ibn Nnadhir Ibn Kinanat Ibn Huzaimat, Ibn Mudhrikata Ibn Illas Ibn Mudhar, Ibn Nizar, Ibn Maad, Ibn Adnaan, Na Adnaan wanatokana na watoto wa Nabii Ismail Ibn Ibrahim.

Na mama yake ni mtukufu katika kabila la banii Zahrat, naye ni Bibi Amina bint Wahbi Ibn Abdi Munaf Ibn Zuhrat Ibn Kilaab Ibn Murat Ibn Kaab Ibn Luay Ibn Ghalib Ibn Fihri sasautaona kuwa ukoo huu unaungana na ule wa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* muungano ambao haujatokea kwa yeyote hapo nyuma. Kutoka kwa bwana Abii Salamat naye amepokea toka kwa bwana Abii Hurairat amesema: *"Ewe mjumbe wa Mwenyezi Mungu lini ulipata utume"?* Akasema "Na Adam ni baina ya roho na kiwili wili"

Akasema juu yake rehma na amani "***Mimi ni mja wa Mwenyezi Mungu na ni Mtume wa Mwisho na Adam ambaye ameumbwa kwa udongo, na kuja kwa baba yangu Ibrahim pia na kubashiriwa kwa Mtume Issa Ibn Maryam***"

Umetangulia Utume wake na Adam ni udongo ni juu yake kujifakharisha kwa watu wote ametakasika aliyemchagua Muhammad kuwa Mtume fadhila nyingi zinasemwa zisizo kiasi.

Pindi watoto wetu watakapouliza lini na vipi alitambulika kuwa ni mkweli tangu udogo mpaka alipofariki, na alitambulikana kuwa ni muaminifu kabla ya kupewa Utume mpaka makureish wakampa jina la "***al-Amin***" yaani muaminifu .

Pia inapasa watoto wetu wajue kuwa yeye Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* ni rehma kwa viumbe na haya yametajwa katika Qur'ani *(Suratul-Anbiyaa aya ya 107*) inayosema: ﴿***Nasi hatukukutuma (hatukukupeleka) ila uwe rehma kwa walimwengu (wote)***﴾

Pia Mwenyezi Mungu anasema katika (***Suratu–Tauba aya ya 128***) ﴿***Amekufikieni Mtume aliye jinsi moja na nyie, yana mhuzunisha yanayo kutaabisheni, ana kuhangaikieni (Na) kwa waliomini ni mpole na mwenye huruma***﴾.

Na miongoni mwa majina aliyokuwa nayo ni Mtume wa Rehma, Mjumbe wa Rehma, Rehma inayoondoa, Al-Hakim amepokea hadithi kutoka kwa bwana Abii Hurairat amesema: Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* amesema: "***Hakika mimi ni rehma yenye uongofu***". Kama alivyopokea vile vile Imam Attabrani "Nimeletwa kutoa rehma yenye kuongoa.

Sheikh Abuu Zahrat amesema katika kitabu chake cha Mtume wa mwisho rehma aliyokuwa nayo ni yenye athari iliyoenea, na tabia nzuri iliyokamilika. Masahaba walisema: Ewe mjumbe wa Mwenyezi Mungu: umehimiza sana kuhusu jambo la rehma- hali ya kuwa sisi tunawarehemu wake zetu na watoto wetu: Hapo Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akasema: "***Mimi sikukusudia rehma hiyo tu, bali nakusudia rehma yenye kuenea katika mambo yote***"

Pia hapana budi tuweke wazi kwa watoto wetu vipi alikuwa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* anazitibu nyoyo za wagonjwa kwa rehma yake. Vile vile kuwatibu watu wakorofi kwa upole na huruma – kama ilivyotokea kwa mwarabu mmoja ambaye alikuja kwa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akaomba kitu na akampa kisha akasema "***je, nimekufanya jema lolote***" mwarabu yule akajibu "hujanifanyia lolote zuri", watu waliohudhuria pale wakahamaki na wakataka kumpiga yule mwarabu, Mtume akawa na ishara ya kumuacha wasimdhulumu na wakati huo huo akaingia nyumbani kwake na kumuongezea kile alichompa, halafu akamwambia:

…….***yaendelea uk …..***23

UMUHIMU WA SALA

Abu Salim Ali
Mwalimu Tiribe-Kwale

Na shukrani zote anastahiki Mwenyezi Mungu Mola wa walimwengu wote kwa neema zake zote alizotuneemesha, zinazoonekana na zisizoonekana na kumsalimu Nabii wake Mjumbe wake Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* mpenzi wetu na mwalimu wetu na kiongozi wetu na mwokozi wetu, Bwana wa Mitume, Ewe Mwenyezi Mungu, Mola wetu! msalie juu yake sala zisikatike hisabu yake, wala zisiwe na kikomo kwa wingi wake sala zisheheni hewa zijae katika mbingu na aridhi.

Baada ya kumuhimidi Mwenyezi Mungu na kumtakia rehma Mtume wetu Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* ningependa Mwenyezi Mungu akiniajalia kuelezea baadhi ya Hadithi za Bwana wetu Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* pamoja na baadhi ya aya kutoka kwenye kitabu chetu kitukufu Qur'ani ambazo zinaonyesha umuhimu wa sala kwa mwanadamu. Kabla ya maudhui yangu ningependa kupeana wasia mfupi kwa ndugu zangu Waislamu kwamba watu wajitahidi kwa uwezo wao kushugulika na aliyoyaleta Bwana Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* ndipo tutakuwa Waislamu wa kweli, na tutaelewa uzuri wa mambo ya dini, na tutaona utamu na ladha ya dini yetu, na tutafuzu hapa duniani na kesho Akhera tutakuwa katika daraja za juu. Na haitakiwi mtu awe na jina la Uislamu tu, bila ya kuishughulikia dini yake, kufahamu maamrisho yake na makatazo yake, si awe anashughulikia dunia tu, na kuisahahu kabisa Akhera yake ambako huko Akhera ndiko kwenye marejeo yake, na huko anangojewa na maswali mazito mazito ayajibu, na huko ndiko kwenye furaha ya milele na hatari ya milele na ufahamu kwamba hapa duniani wewe ni msafiri na mpita njia tu, au mwenye kupumzika chini ya kivuli cha mti, basi ukumbuke kwamba hiyo safari ndefu inahitaji matumizi ya kutumia huko unakokwenda, na matumizi yatakayo kusaidia ni vitendo vyema vya ibada zako ulizokuwa ukizitenda hapa duniani hizo ndizo zitakuwa masurufu yako zitakazokusaidia hapo kaburini na siku ya Kiyama na kukustarehesha Akhera kwani maswali yataanza kukufikia hapo kaburini kabla ya siku ngumu ya Kiama.

Nikianza maudhui yangu na Hadithi ya Bwana wetu Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* aliposema

"إنّ أول ما يحاسب به العبد يوم القيامة من عمله صلاته، فإن صلحت أفلح ونجح، وإن فسدت خاب وخسر، فإن انتقص من فر يضته شيٌ، قال الرب عزوجل: انظروا هل لعبدي من تطو ع فيكمل منها ما انتقص من الفريضة؟ ثم يكون سائر أعماله على هذا "

"*Hakika kitu cha mwanzo atakachohisabiwa (kutizamwa) mja siku ya Kiama katika vitendo (ibada) vyake (basi) sala yake, ikitengenea (ikikamilika) basi kafuzu na kanusurika, na ikiwa (sala yake) imeharibika (haikukubaliwa) basi hakufaulu na kala hasara, na ikiwa imepunguka (sala yake) kitu katika (sala za) faradhi zilizoamrishwa kutwa mara tano, basi anasema Mola Mtukufu; (kuwaambia malaika) tazameni (katika kitabu chake) jee, zipo (sala) za sunna (alizosali) mja wangu? (zikiwepo) basi zinakamilishwa katika zilizopungua kwenye (sala) za faradhi, kisha inakuwa namna hii katika amali (vitendo) vyake vyote*"

Kulingana na Hadithi hii ya Bwana wetu Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* inaonyesha umuhimu mkubwa wa sala siku ya Kiama kwa hivyo Muislamu yoyote azidishe kusali sala zote tano na azidishe pia kusali sala za sunna ili ziwe ni zenye kumsaidia zitakapo hitajika siku hii ngumu, siku yenye kutisha kweli kweli kama tunavyo elezwa kwenye aya za Qur'ani na Hadithi za Bwana wetu Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kwamba ni siku ya mtikisiko, majasho yatawamwagika binadamu kama maji katika msimamo huu, wengine jasho litawafika kwenye mafundo ya miguu, wengine magotini, wengine kitovuni, wengine kifuani, wengine shingoni, wengine waogelea katika bahari ya majasho, hajui mtu hukumu yake itakuwa nini, hapo wale waliokuwa wanazipuuza sala, hawazisali, na waliokuwa wakisali kwa dharura, na waliokuwa wanawacheka na kuwapuuza waliokuwa wanasali, kila mmoja atauma kidole chake, hapana maombezi ya baba wala mama, wala ndugu, wala mtoto wala mali wala…… wala…..kila mmoja anatazama nafsi yake. Hapo shetani atawaambia hao wabaya; "*Nilipokuiteni mniabudu mkanisikiliza mkaitika mwito wangu mkaniabudu mimi mkakataa kumuabudu Mola wetu, Basi leo mimi na nyinyi tunakwenda motoni*". Na Mwenyezi Mungu atawaambia hao wabaya; "***Jee, sikuambieni enyi binaadam kuwa msimuabudu shetani yeye ni adui yenu mkubwa, na niabuduni mimi, hii ndiyo njia iliyonyooka na kusalimika? Basi ingieni Jahannam".*** Hapo tena ndiyo penye hasara kubwa. Ama waja wema waliomtii Mola wao waliozihifadhi sala zao kwa ukamilifu kama walivyoamrishwa na kutenda mema. Hao hawamo katika khofu, wala kishindo, wala wasiwasi, wala majasho kuwatoka. Kila mwema siku hiyo imemjaa furaha, wanangojea jazaa yao nzuri kwa Mola wao, hapo Mwenyezi Mungu anawaambia kuwapa pongezi nzuri; "***Hii ndiyo siku yenu mliyoahidiwa, ingieni peponi pongezi nzuri; Hii ndiyo siku yenu mliyoahidiwa, ingieni peponi kwa subira mliyosubiri duniani na kwa mema mliyoyafanya. Huku ndiko kufuzu kwenyewe***".

Wale wanaozipuuza sala tunawanasihi wamlani shetani, werejee kwa Mola wao, watubu, na wasimamishe sala wazisali kwa ukamilifu, kwa mashariti yake, kwa unyenyekevu, wasipuuze kumcha Mola wao, waiogope siku ya vishindo siku ya Kiama, hapana mtu atakaeweza kumiliki kitu siku hiyo ila kwa rehma yake mwenyewe Mwenyezi Mungu.

Hadithi nyingine ya Bwana wetu Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* anasema. "*Ahadi ambayo baina yetu na baina yao (ni) sala, basi atakayeacha (sala) basi kakufuru*" kusema kweli hii ndiyo hatari kubwa sana kwa mtu kutosali, sala ndiyo nguzo ya pili katika nguzo muhimu za Kiislamu. Na mtu asiyesali basi si Muislamu, yeye na kafiri na

mshirikina sawa sawa hapana tofauti yoyote, daraja yao sawa sawa wote wanakwenda ***Jahanamu***, na kama tujuavyo Mwenyezi Mungu hakutuumba kwa ajili ya kula au starehe za dunia bali katuumba kwa ajili ya kumuabudu kasema Mwenyezi Mungu katika (***Surat Adhariyaat aya No. 56***)

﴿وما خلقت الجن والإنس إلا ليعبدون﴾

﴿***Na sikuwauumba majini na watu ila wapate kuniabudu***﴾ kulingana na aya hii inaonyesha kwamba kila alichokuimba Mwenyezi Mungu kiko na ulazima wa kuabudu kama mbingu, ardhi na majabali, na nyota, na mimea na bahari, na jua, na mwezi na vinginevyo vyote vinaabudu Mwenyezi Mungu mmoja, wanyama na ndege wadudu, mpaka sisimizi (mdudu chungu) wote wana mwaabudu Mwenyezi Mungu na kwa uwezo wa Mwenyezi Mungu kila kitu kimewekewa namna ya kuabudu kwake kama tulivyo wekewa sisi binaadam na majini namna ya kuabudu. Basi viumbe vingine vimewekewa namna yao ili wamwaabudu Mola wao. Tukiangalia binadamu anakataa kumuabudu Mola wake je, wafikiria Mwenyezi Mungu anahaja na ibada zetu? La. Kwa hivyo ni sisi binadamu ndio tuko na haja kubwa sana kwake. Anayekubali amri yake na kusali au kufanya ibada basi anasalimika na kufuzu, na anayemuasi akaacha kufanya ibada ya kusali hatasalimika, na ***Jahanamu*** inamngoja ataona cha mtema kuni.

Nilisoma kitabu kiitwacho ***"WASAAYA NNABILISAYYIDNA ALI BIN ABI TAALIB"*** maana yake nikwamba wasia wa Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kwa binam yake Ali katika hicho kitabu kimetaja mambo mengi na nimeonelea nieleze Waislamu wenzangu moja kati ya Hadithi za Bwana wetu Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* aliyomwabia Ali Bin Talib "*Ewe Ali utakuja wakati umma wangu, wataona ufahari baina yao na kujitukuza, na kuwa ajabu kwao kilicho cha kheri, na wataikimbia elimu (ya dini) na wataipenda shari na watafanya (kugeuza kinyume) zuri liwe baya na baya liwe zuri, na kumfanya Muislamu awe dhalili, na kafiri ndiye Azizi (bora), na wataichezea imani kwa talaka, mpaka wanakuwa wake zao haramu kwao (mtu ataapa juu ya mkewe kwa talaka na kumbe kitu kakitenda) na watoto wao watakuwa haramu, na utakuwa Uislamu kutengana,na misikiti kuipita njia tu, na wanalaaniana wao kwa wao (wenyewe kwa wenyewe) na wataacha sala iliyofaridhiwa (iliyolazimishwa) na watadharauliwa (watapuuzwa) masikini, na itaondoka heshima ya wakubwa wao katika nyoyo zao, na utazidi uchafu (vitendo vibaya) baina yao, na wataoneshana (mabaya), na uwongo, na watakunywa ulevi ovyo, na kufundishana elimu ya uharibifu na watasoma Qur'ani kama nyimbo, na watashuhudia ushahidi wa uwongo, na Hakimu (Qadhi) atahukumu kinyume na sheria, na ataimba muimbaji kwa matamanio machafu, na atashuhudia shahidi kwa rushwa, na utapunguka wema mpaka wasijuwe kitu (cha wema) na zitazidi baina yao fitina, na atakhini anayeaminiwa (na amana), na atatoroka Muislamu (kuwakimbia) wabaya, atakuwa (Muislamu) kama mbuzi baina ya mafisi, kwa kuwaogopa hao wabaya), na atazozana mwanamke masokoni, na atakuwa mwanamme mwenye haya (aibu) na mwanamke atakuwa hana haya (haoni aibu), na mke atapandisha sauti juu ya mumewe, na mke atamuondoa mumewe Duniani (kumuuwa) kwa ajili ya starehe zake (mambo machafu), na atapendelewa (atasaidiwa) dhalimu kwa aliedhulumiwa (hasikilizwi), na watu hawatowi msaada kwa muhitaji na masikini, na itazidi khiyana na kupunguka amana, na utafichwa ukweli na watakuwa wanalala kwa kupoteana, (mume atalala nje na mke nje kila mmoja mahali mbali, hawalali pamoja), na wataingiliwa (majumbani) wanawake wanaojihifadhi (kwa mabaya) na atajipamba binti juu ya mama yake (ili apendwe zaidi kuliko mama yake wanashindana kwa machafu), na itafungwa misikiti nyakati za sala, na yatazidi mambo ya kaumu luut (kuingiliana) wanaume, na atajipamba mama kwa mtoto wake wa kiume kwa machafu kama anavyopamba mtu bidhaa yake (ili ipendeke zaidi).*

Basi wakati huo mbingu zitafunga rehma zake (mvua), na Ardhi mimea yake na baraka zake (mavuno) na bahari mavuvi yake, na utakuwa umma wangu wanakula mali yao kwa kuzimaliza (hapana pato tena liingialo), na wala hawatawaheshimu walio wakubwa kwao, na watu hawatarehemu walio wadogo kwao, na wakipata zuri basi hawatashukuru, na wataidhalilisha ibada (wataipuza), na watazidisha machafu, basi wakati huo hatafurahi tajiri kwa biashara yake, wala mkulima kwa ulimaji wake, wala anaeishi kwa maisha yake, na yataondoshwa maisha yao ardhini (yaregeshwe yalipotoka mbinguni), mpaka watakutana watu atamwambia mwenziwe imepita siku ya leo sikuuza kitu. Akasema Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* "*Ewe Aly! Uhifadhi wasia wangu huu, kwani ndani yake imo elimu ya mwanzo na ya mwisho na yaliyopita, na haifiki siku ya Kiama ila mtayaona niliyo kuelezeni, kwani (haya yote) kanieleza Jibril (A.S)*

Hiyo ndiyo Hadithi ya Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* nimeitaja kwa ufupi sana. Na yote aliyoyasema Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* tunayaona wakati huu. Siku hizi kusali imekuwa aibu, na mtu akisali basi anachekwa na kufanyiwa istihzai, watu wanaosali wanaonekana ni watu wanyuma na wanapuuzwa. Lakini tunawanasihi au kuwaonya hao wanaopuuza sala, waache tabia hiyo wamlani shetani, na wamwabudu Mola wao, na Mwenyezi Mungu ni mwenye kupokea toba kwa anaye tubu kwa ikhlasi.

Je, niyapi yanayotakikana kuzingatiwa ili ikubalike sala yako mbele ya Mwenyezi Mungu? Kwa ufupi; mwili kuwa safi hauna najisi, nguo ziwe safi hazina najisi, mahali unaposalia pasafi hapana najisi, utawadhe udhu kwa ukamilifu, utie niya na kutaja jina la Mwenyezi Mungu na kumsalia Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* uelekee kibla, ikiwa mwanamume lazima adhana na ikiwa ni mwanamke hana adhana wala ikama usali katika nyakati za sala sio usali wakati upendao, unaposimama kusali lazima uwe mnyenyekevu, macho yako yasitizame huku wala kule ila yawe yanatizama chini mahali unaposujudu tu, moyo wako na akili yako usishughulishe kufikiri kitu chochote ila yanayohusu sala, wala masikio yako yasisikilize kitu kingine ila yanayohusu sala, ikiwa sala ya jamaa, basi amsikilize Imamu tu, mwili wako na viungo vyote vya mwili vitulie kwa unyenyekevu, sio kuvichezesha huku na kule, maneno yanayosemwa ndani ya sala uyaseme kwa ukamilifu, sura ya ***Al-Hamdu*** lazima uisome kamili, isipunguke wala isiongezeke hata neno au herufi moja, rukuu na sujudu uzitimize kwa vitendo na maneno. Haya ndiyo masharti yaliyo muhimu sana katika sala na nimeyataja kwa ufupi sana tena sana masharti ya sala ni marefu.

- ***Wala sikuwaumba majini na watu kwa jambo la kuniletea Mimi manufaa, bali ili waniabudu, na kuniabudu Mimi ni manufaa kwao.***
- ***Sitaki kwao riziki, kwani Mimi si mhitaji kwa walimwengu wote; wala sitaki wanilishe, kwani Mimi ndiye ninaye lisha, wala silishwi***

NYIRADI ZA MUISLAMU ZA KILA SIKU

Mwenyezi Mungu amesema

﴿ فاذكروني أذكر كم واشكروا لي ولاتكفرن ﴾

﴿Nitajeni na mimi nitawataja, nishukuruni na wala musinikufuru﴾.

NYIRADI ZA ASUBUHI NA JIONI

﴿ الله لا إله إلا هو الحيّ القيّوم لا تأخذه، سنة ولا نوم، له ما في السماوات وما في الأرض من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه يعلم ما بين أيد يهم وما خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه إلاّ بما شاء وسع كرسيه السماوات والأرض ولايئوده حفظهما وهو العلي العظيم﴾ سورة البقرة ٢٥٥

﴿Mwenyezi Mungu – hapana Mungu ila Yeye aliye hai, msimamia mambo yote milele. Hashikwi na usingizi wala kulala. Ni vyake pekee vyote viliomo mbinguni na duniani. Ni nani huyo awezaye kuombea mbele yake bila ya idhini yake? Anayajua yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao; wala wao hawajui chochote katika vilio katika ujuzi wake ila kwa atakalo mwenyewe. Enzi yake imetanda mbinguni na duniani; na wala haemewi na kuvilinda hivyo. Na yeye ndiye aliye juu, na ndiye Mkuu﴾.

Kila sura mara tatu asubuhi na jioni:

بسم الله الر حمن الر حيم

﴿ قل هو الله أحد * الله الصّمد *لم يلد ولم يولد * ولم يكن لّه كفوا أحد﴾

Kwa Jina La Mwenyezi Mungu Mwingi Wa Rehema Mwenye Kurehemu. ***Sema: ﴿Yeye Mwenyezi Mungu ni pekee. *. Mwenyezi Mungu mkusudiwa *. Hakuzaa wala hakuzaliwa *. Wala hana anaye fanana naye hata mmoja﴾.***

بسم الله الر حمن الر حيم

﴿ قل أعوذ بربّ الفلق * من شرّ ما خلق * ومن شرّ غاسق إذا وقب * ومن شرّ النفاثات في العقد * ومن شرّ حاسد إذا حسد﴾

Sema ﴿ Najikinga kwa Mola mlezi wa mapambazuko * Na shari ya alivyo viumba * Na shari ya giza la usiku liingiapo * Na shari ya wanao puliza mafundoni. * Na shari ya hasidi anapo husudu﴾.

﴿ قل أعوذ برب النّاس * ملك النّاس*إله النّاس* من شرّ الوسواس الخنّاس * الذي يوسوس في صدور الناس * من الجنة والناس﴾

Sema ﴿ Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa wanaadamu * Mfalme wa wanaadamu * Mungu wa wanaadamu * Na shari ya wasiwasi wa shetani Khannas, * Anaye tia wasiwasi katika vifua vya watu * Kutokana na majini na wanaadamu﴾.

Mwenye kuisoma kwa yakini wakati wa jioni, akafa katika usiku huo ataingia peponi, na hali kadhalika akisoma asubuhi:

"اللهم أنت ربي لا إله إلا أنت خلقتني وأنا عبدك وأنا على عهدك ووعدك ما استطت أعوذ بك من شر ما صنعت أبوء لك بنعمتك علي وأبوء لك بذنبي فا غفر لي فانه لا يغفر الذوب إلا أنت "

"Ewe Mwenyezi Mungu wewe ni Mola wangu, hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila wewe, umeniumba mimi, na mimi ni mja wako, nami ni juu ya ahadi yako, na agano lako, kiasi cha uwezo wangu, najilinda kwako, kutokana na shari ya nilicho kifanya, nakiri kwako kwa kunineemesha, na nakiri kwa madhambi yangu, basi nakuomba unisamehe, kwani hasamehe madhambi ila wewe"

Asubuhi na jioni:

"اللهم عالم الغيب والشهادة فاطر السّماوات والأرض، ربّ كلّ شيء ومليكه أشهد أن لاّ إله إلّ أنت، أعوذبك من شرّ نفسي، ومن شرّ الشيطان وشركه، وأن أقترف على نفسي سوءًا، أوأجرّه إلى مسلم"

"Ewe Mwenyezi Mungu mjuzi wa yaliojificha na yaliowazi, muumba wa mbingu na ardhi, Mola wa kila kitu na mfalme wake, nakiri kwamba hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila wewe, najilinda kwako kutokana na shari ya nafsi yangu, na shari ya shetani na shirki yake, na kujichumia uovu kwa nafsi yangu au kumletea muislamu".

Mara tatu asubuhi na jioni:

"رضيت بالله ربا،وبالإ سلام دينا، وبمحمد نبيا"

"Nimeridhia kuwa Mwenyezi Mungu ndie Mola wangu, na Uislamu ndio dini yangu, na Muhammad (Swallallahu Alayhi Wasallam) kuwa ni Mtume wangu".

Mara tatu asubuhi na jioni:

"بسم الله الذي لا يضرّ مع اسمه شيء في الأرض ولا في السماء وهو السميع العليم"

"Kwa jina la Mwenyzi Mungu, ambae hakidhuru kwa jina lake kitu chochote kile kilicho ardhini, wala mbinguni, naye ni msikivu na ni mjuzi".

Asubuhi:

"اللهم بك أصبحنا وبك أمسينا وبك نحيا وبك نموت وإليك النشور"

"Ewe Mwenyezi Mungu kwa sababu yako tumeingia katika asubuhi, na kwa ajili yako tumeingia jioni, na kwa ajili yako ndio tumekuwa hai, na kwa ajili yako tutakufa, na kwako tutafufuliwa".

Asubuhi na jioni na kabla ya kulala anasoma:

"اللهم إني أسالك العفو والعافية في الدنيا والآخرة، اللهم إني أسالك العفو والعفافة فى ديني ودنياي، وأهلي ومالي، اللهمّ استر عوراتي، وآمن روعاتي،اللهمّ احفظني من بين يديّ ومن خلفي وعن يميني وعن شمالي ومن فوقي وأعوذ بعظمتك أن أغتال من تحتي"

"*Ewe Mwenyezi Mungu nakuomba msamaha na afya duniani na akhera. Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi nakuomba msamaha na afya katika dini yangu, na dunia yangu na jamaa zangu, na mali yangu, Ewe Mwenyezi Mungu nisitiri uchi wangu, na unitulize khofu yangu, Ewe Mwenyezi Mungu ni hifadhi mbele yangu, na nyuma yangu, na kulia yangu kushoto yangu, na juu yangu, na najilinda kwa utukufu wako kwa kutekwa chini yangu*".

Asubuhi atasema:

"أصبحنا وأصبح الملك لله الحمد لله، لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كلّ شيء قدير، ربّ أسالك خير ما في هذا اليم وخير ما بعده وأعوذ بك من شرّ ما في هذه اليوم وشرّ ما بعده، ربّ أعوذ بك من الكسل، وسوء الكبر، ربّ أعذابك من عذاب في النار وعذاب في القبر"

"*Tumeingia wakati wa asubuhi na umekuwa ufalme ni wa Mwenyezi Mungu, na sifa njema ni za Mwenyezi Mungu, hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu, hali yakuwa pekee yake, hana mshirika, ni wake ufalme, na ni zake sifa njema, na yeye ni muweza kwa kila kitu, Ewe Mola; nakuomba kheri ya siku ya leo, na kheri ya baada ya siku hii, na nina jilinda kwako kutokana na shari ya siku ya leo, na shari ya baada ya siku hii, Ewe Mola; najilinda kwako kutokana na uvivu, na ubaya wa uzee, Ewe Mola; najilinda kwako kutokana na adhabu ya moto, na adhabu ya kaburi*".

Na jioni atasema:

"أمسينا وأمسى الملك لله والحمد لله، لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كلّ شيء قدير، ربّ أسالك خير ما في هذه الليلة وخير ما بعدها وأعوذ بك من شرّ ما في هذه الليلة وشرّ ما بعدها، ربّ أعوذ بك من الكسل، وسوء الكبر،ربّ أعوذ بك من عذاب في النار وعذاب في القبر "

"*Tumeingia wakati wa jioni, na umekuwa ufalme ni wa Mwenyezi Mungu, na sifa njema ni za Mwenyezi Mungu, hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu, hali yakuwa pekee yake, hana mshirika, ni wake ufalme, na ni zake sifa njema, na kheri baada ya usiku Mola; nakuomba kheri ya usiku huu, na kheri baada ya usiku huu, na nina jilinda kwako kutokana na shari ya usiku huu, na shari ya baada ya usiku huu, Ewe Mola; najilinda kwako kutokana na uvivu, na ubaya wa uzee, Ewe Mola; najilinda kwako kutokana na adhabu ya moto, nna adhabu ya kaburi*".

Jioni: "اللهم بك أمسينا وبك أصبحنا وبك نحيا وبك نموت وإليك المصير"

"*Ewe Mwenyezi Mungu kwa ajili yako tumefika jioni, na kwa ajili yako tumefika asubuhi, na kwa ajili yako tuko hai, na kwa ajili yako tutakufa, na ni kwako tu marejeo*"

Mara tatu ukikaa mahala popote, na hali kadhalika jioni

"أعوذ بكلمات الله التامات من شرما خلق"

"*Najilinda na maneno ya Mwenyezi Mungu yaliotimia kutokana na shari aliyoiumba*". (**Mwenye kuisoma dua hii hataudhiwa na lolote mpaka atoke mahali pale**)

NYIRADI BAADA YA SALA ZA WAJIBU

"Namuomba msamaha Mwenyezi Mungu" x 3

"اللهم أنت السلام، ومنك السلام، تباركت يا ذا الجلال والاكرام،لاإله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، اللهم لا مانع لما أعطيت ولا معطي لما منعت ولاينفع ذا الجد منك الجد"

"*Ewe Mwenyezi Mungu wewe ndie amani, na kwako ndiko kutokako amani, umetukuka ewe mwenye utukufu, na ukarimu. Hapana apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu hali ya kuwa peke yake, hana mshirika, ni wake ufalme, na ni zake sifa njema, na yeye ni muweza wa kila kitu, ewe Mwenyezi Mungu hapana anaeweza kukizuia ulichokitoa, na wala kutoa ulichokizuia, na wala haumnufaishi mwenye utajiri, kwani kwako wewe ndio utajiri*".

"لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير لا حول ولاقوة إلا بالله، لا إله إلا الله، ولا نعبد إلا إياه، له النعمة وله الفضل وله الثناء الحسن، لاإله إلا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون"

"*Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu hali ya kuwa peke yake, hana mshirika, ni wake ufalme, na nizake sifa njema, na yeye juu ya kila kitu ni mueza, hapana uwezo wala nguvu ila vyote vinatokana na Mwenyezi Mungu, Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu, wala hatumwabudu ila yeye, ni zake neema, na ni wake ubora, na nizake haki zake sifa nzuri zote, hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu, hali ya kumtakasia dini yake, ijapokuwa wanachukia makafiri*"

"*Ametakasika Mwenyezi Mungu*" (*mara 33*)

"سبحان الله"

"*Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu*" (*mara 33*)

"الحمد لله"

"*Mwenyezi Mungu ni mkubwa*" (*mara 33*)

Na akasema kwa kutimiza mia: "الله أكبر"

"لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير"

"***Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu peke yake, hana mshirika wake, ni wake ufalme, na ni zake sifa njema zote, na yeye juu ya kila kitu ni mueza*".**

Mwenye kuisoma baada ya kila salah husamehewa makosa yake hata ikiwa mfano wa povu la bahari.

Kusoma ayatul- kursi: ﴿الله لا إله إلا هو الحي القيوم ....﴾

Mwenye kuisoma baada ya kila salah hakitomzuia kuingia peponi isipokua kifo.

Mara moja baada ya kila salah isipokua baada ya salah ya Alfajiri na Maghribi utasoma mara tatu.

﴿قل هو الله أحد ....﴾﴿ قل أعوذ بربّ الفلق ....﴾.﴿ قل أعوذ برب الناس....﴾.

Baada ya salah ya Alfajiri na Magharibi atasema mara kumi:

"لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو على كل شيء قدير"

"*Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu peke yake, hana mshirika wake, ni wake ufalme, na ni zake sifa njema zote, anahayaisha, anafisha, na yeye ni muweza kwa kila kitu*".

NDOA

Ust: Mwidadi
Mwalimu Majlisul

Yaendelea kutoka Toleo la 24

NGUZO ZA NDOA NA SHARUTI ZAKE

Kabla kubainisha nguzo na sharuti za ndoa tubainishe maneno husika katika ndoa ambayo yamekosa maana haswa kwenye Kiswahili

Swigha; ni lafdhi ama neno la ndoa kama neno ***NIMEKUOZA*** moja kwa moja neno hili linahusika na ndoa. Kama mfano wa swigha ya biashara ***NIMEKUUZIA*** inavyo husika na biashara, huwezi tumia swigha ya biashara ukaitumia ndowani badala nimekuoza ukasema "**nimekuuzia bint yangu kwa mahari laki moja**" ndoa haitoswihi

Ijabu; ni lafdhi inayo toka kwa muozi sana sana huwa yakwanza kama neno lake ***WALII*** "**nakuoza bint yangu Somoe kwa mahari mulosikizana**". Neno hili hujulikana kama ***IJABU*** katika masa'ala ya ndoa.

Kabuli; ni lafdhi ya kukubali hutolewa sana sana baada ya ijabu na neno hili hutoka kwa muowa-bwana harusi ama wakili wake.

Kufi; ni mtoshano wa mume na mke kidini na kitabia kama inavyokuwa makosa kumuoza msichana mwenye dini na tabia kijana asiye kufi yake pengine mlevi mwanga ama mchafu wa roho.

Shighari; ndoa bila mahari ama ndoa kwa muelekeo wa kutokueko mahari mfano umuozeshe mtu dadako nawe akuozeshe dadake pasi mahari ila kwa maafikiano ya kubadilishana.

Walii; mwenye idhini ya mke ima baba ama babu ama kaka ama ami ama muusiwa ama mmiliki wa kijakazi ama kadhi.

NGUZO ZA NDOA MUME NA MKE;

Ni lazima waowanaji wawe kisharia wafaa kuowana na isipite kiwango kilichoekwa mfano mume ana wake wane na anataka wa tano haitowezekana mpaka aache mmoja na asiwe mke wa mtu ama hajamaliza eda ama amemuacha talaka tatu ama alimuacha kwa kadhi kwa njia ya **LIANI.**

IJABU; lazima iwe kiarabu kwa mwenye kujuwa kiarabu kwa madhehebu ya Imamu ***AHMAD na*** lazima liwe neno husika moja kwa moja na ndoa sio neno la biashara ama kumilikisha litumiwe ndowani kwa kauli ya ***SHAFI*** kama ilivyo katika ***QUR'ANI***

KABULI; lazima itoke kwa muowaji ama wakili wake nalo ni neno la kukubali ima kwa kiarabu ama kwa lugha inayo fahamika mjini ama lugha rasmi ya nchi lau itakuwa lugha bunifu isotambulika na wengi kama ya (shengi)

SHARUTI NDOWANI

SHARUTI ZA KUFUNGA NDOA

Ili kufungika ndoa ni wajibu sharuti hizi kupatikana ndani ya nguzo za ndoa ambazo ni mume, mke, ijabu na kabuli.

1. *HAKI ZA UTEKELEZAJI*

Haki za utekelezaji ni sharti kwa mume na mke, kama mpaka wa kumuezesha mume kuoa ama mke kuolewa na ni kwa kutimu umri usiochini ya miaka saba angalau ajuwe haki za ndoa na kupambanuwa zuri na baya na haki na batili anapotimu miaka saba mwanadamu ni jambo liloafikiwa kwamba huwa mpambanuzi kuelewa makusudio ya kisheria.

2. *UKAMILIFU WA UKE*

Uhakika kamili kwa mke muolewa ni sharti kupatikana, na lau atatatanisha kwa kumiliki uke na ume (khuntha) ni haramu kuolewa kwa itifaki ya maulamaa. Na ziada ni lazima mwanamke awe mwanadamu ni makosa kuoa jini kwa kufahamika aya ifuatayo (***sura Ar-Rum aya ya 21***)

﴿ومن آياته أن خلق لكم من أنفسكم أزواجا﴾

﴿Na miongoni mwa aya zake Mwenyezi Mungu ni kuwaumbia kutokamana na nafsi zenu wake zenu﴾

3. LAFDHI YA NDOA

Wameafikiana wanazuoni tamko la ndoa lazima lafdhi yake ijengwe kwa kipindi kilichopita kama ilivyo katika Qur-ani tukufu (***sura Al-Ah'zab aya ya 37***)

﴿فلما قضى زيد منها وطرا زوجناكها﴾

Neno زوجنا ni lafdhi iliopita ambapo inatupa muongozo kwamba lafdhi ya ndoa lazima iletwe kwa kipindi kilichopita.

Kwa madhehebu ya Imamu shafi; Ni wajibu lafdhi ya ndoa iafiki *majio* yake ilivyo kuja katika Qur-ani (*sura ya Att'ur*) وزوجناهم بحورعين

(*zawaj-tuka ama nakahtuka*) yani kwa tamko kamili la ndoa *NIMEKUOZA* sio mfano wa tamko la kumilikisha *IMEKUMILIKISHA* ama *NIMEKUKOPESHA* ama *NIMEKUUZIA* na mengineo yasio husika kikamilifu na ndoa ijapo baadhi ya wanazuoni wameafiki matamko mengine yalio na mazoea ndani ya ada za miji kuwa yanaleta maana ya ndoa. Ameenda kuwajibisha Imamu ***AHMAD*** lafdhi ya ndoa iwe kiarabu kwa wajuzi wa lugha ya kiarabu nao ni mashahidi muowa na muoza na lazima ijabu itangulie kabuli mda wa tamko la ijabu na kabuli ni lazima kusiwe na uchelewezi baina ya lafdhi mbili hizi, kwa mfano lau baada ya ijabu muhusika wa kabuli akashughulika na kuingiza maneno mengi mageni kati, kwa kuitikia simu ama kuongea na mkaribu kisha ndio akaleta lafdhi ya kukubali moja kwa moja ndoa haijatimu kwa muafaka wa wanazuoni ila lau atatulia bila kusema neno kisha

akaleta kabuli Imamu *SHAFI* amesema haidhuru ndoa kinyume na Imamu *MALIKI* inadhuru ndoa ni lazima kusiwe na uchelewezi iwe haraka

3. KIKAO KIMOJA

Ili ndoa kufungika lazima sehemu ya ufunguzi wa ndoa hiyo iwe moja, kikao kimoja. Sio ijabu itamkwe sehemu moja na kabuli ijiri sehemu nyengine isipokuwa kwa mambo yafuatayo.
Sehemu husika iwe ni gari, meli ama ndege mazingatio yatakuwa ni ndani ya chombo hicho hata kama chombo kiko safarini hisabu itakuwa sio ardhi ama miji ama anga yaweza ijabu ikawa mita tofauti na kabuli na itakuwa haija toka kikao chake.

Na lau ndoa ijabu ni ya barua ama kabuli. Itasomwa mbele ya mashahidi na lau itakuwa kwa mawasiliano ya rununu kuna ulazima wa kubainika sauti na kueleweka kwa mashahidi lau mmoja ama wote hawaelewani kilugha lazima kuwe na mkalimani

4. KUTIMU KABULI

Muafaka wa sigha (lafdhi) za ndoa ni lazima uingiliane kiukamilifu kusiwe na ufichi wa ndani ama akiba ya mambo yasio wazi mfano kutoke ijabu tofauti na msururu wa kabuli aseme WALII; "**nimekuoza binti yangu Somoe kwa mahari yake laki moja unusu ya Kenya**" **Aseme *MUOWA* "nimekubali kumuowa bint yako Maimuna kwa mahari yake laki moja ya Tanzania**" Ndoa haitofungika kwa kutofautika ijabu na kabuli.
Jina; Somoe kwa ijabu na Maimuna kwa kabuli.

Kiwango; laki moja unusu kwa ijabu laki moja kwa kabuli.

Sarafu; ya Kenya kwa ijabu ya Tanzania kwa kabuli.

Ila kwa Abuhanifa lau kiwango kwa kabuli kitapita kiwango kwa ijabu itaswihi haitodhuru ufungi wa ndoa mfano WALII "**nimekuoza bint yangu Somoe kwa mahari yake laki moja unusu za Kenya**". ***MUOWA*** "**nimekubali kumuowa bint yako Somoe kwa mahari yake laki mbili za Kenya**" tofauti hino haidhuru kwa kupatikana kiwango halisi cha mahari laki moja unusu na ziada ya elfu hamsini haibadili maingiliano ya ijabu na kabuli.

MASHARTI KABLA NDOA

Sharuti hizi zinakuwa baina ya mume na mke kabla ya kufunga ndoa mfano mke amsharutishe mume kutokuishi mbali na mji wake ama kumpa idhini ya kuendelea na masomo ama kumpa muashara mzuri na mengineo ama mume amsharutishe mke ubikira ama kutokuwa na aibu fulani zilo jificha ama asiwe na ugonjwa waurathi hakuna shaka Uislamu kwa Hadithi za RASULI *Swallallahu Alayhi Wasallam* **umejuzisha** sharuti ambazo hazitoenda kinyume na SHARIA kwa kauli yake *MTAULIWA Swallallahu Alayhi Wasallam*

" إن أحق الشروط أن توفوا به ما استحللتم به الفروج".

"hakika sharuti zilizo na haki zaidi kutekelezwa ni zile mulohalalishia wake zenu". Na Hadithi المسلمون على شروطهم ***"hakika waislamu wako juu ya sharuti zao"*** kimaana kamili ni kuwa Waislamu niwatekelezaji wa sharuti walizo ekeana bora zisitoke katika maadili ya sheria kama alivyosema MTEULIWA

"كل شرط ليس فى كتاب الله فهو باطل"

Kila sharti isio ndani ya kitabu cha *ALLAH* basi –haifai- ni batili.
Na amepokea Athram kwa sanadi yake swahihi "hakika bwana mmoja aliowa mwanamke na akamuekea masharti kuwa na nyumba yake Aishi baada ya ndoa akataka kumgurisha watu wa mke wakamshitaki kwa amiri al-muuminina ***OMAR*** (radhi za Mola zimuekee) akasema ***OMAR*** amtekelezee".

VIGAWANYO

Sharuti hizi zimegawanyika kimafungu kwa hitlafi ya wanazuoni Imamu ***MALIKI*** amezibainisha kwa kuweka zilo swahihi na fisidifu na ndani ya swahihi akatenga zilo swahihi bila makuruhu na zilo makuruhu. Zinazo husika na maingiliano ya maisha ya ndoa kama muashara mzuri kwa mume na mke na kujihusisha mume katika jukumu la kumlisha mkewe. Mke kuto toka bila idhini na mengineyo yanayo ambatana na maisha ndoani. Sawa na Imamu ***ABU HANIFA*** Imamu ***SHAFI*** na Imamu ***AHMAD***
Makuruhu ni zote zinazohusika na ndoa lakini zikawa na umakuruhu ndani yake mfano wa mke kumsharutisha mume kuishi kwao atakapo muoa ama kutomsafirisha ama kumuolea mke mwengine na Imamu ***MALIKI*** anaona ulazima wa mume kujilazimisha sharuti hizi pindi zitaambatanishwa na talaka mfano ukinioa usinitowe kwetu na pindi utanitowa ni talaka. Itambidi asimtoe akikubaliana naye na akimtoa ajue talaka imepita ama akiambatanisha na jambo lolote la halali mfano ampeleke Makka itabidi atekeleze**.**
Na kwa ***ABU HANIFA*** lau atasharutisha mke kiwango kwa kutomuolea mfano asharutishe kwa kukubali kuolewa kwa elfu kumi kama mahari lau hatomuolea mwengine kisha baada ya ndoa akamuolea itamlazimu mume ampe mahari ya ada za mji kama wanawake mfano wake wanaolewa na fanicha itabidi alipe fanicha.

IMAMU SHAFI

Lau atamsharutisha talaka iwe juu yake yafaa ikiwa watakubaliana hivyo. Lakini kwa sharti asimuolee haifai na ndoa yaswihi bila madhara.Kiufupi sharti zinazo ambatana na maisha ya ndoa zote ni sawa kuzitekeleza na ni wajibu kwa Imamu ***MALIKI*** na Imamu ***AHMAD*** na ni kauli ya amir al muuminina ***OMAR ALFRRUUQ***.Kwa sharuti zinazo fungwa na maisha ya ndoa walakini haziusiki kikamilifu na maisha ya ndoa kama kusharutisha mji wa kuishi ama kutomtoa nyumbani kwao wamehitalifiana *ULAMAA*

Imamu *ABU HANIFA*; sharuti kama hizi hazina ulazima wa kuzingatiwa ni sawa kufanya kanakwamba haziko na ndoa yapita na ni swahihi bila madhara**.**
ImamuMALIKI**;**hakika sharuti kama..
………yaendelea uk……..25

…yaendela kutoka uk …16
"*jee, nimekufanyia jema lolote*" akasema "Ndio Mwenyezi Mungu akupe kheri itokanayo kwa watu wako na jamaa zako"

Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akasema "***wewe umesema hayo uliyosema na katika nasfi za masahaba wangu mna jambo , sasa ukipenda sema yale uliyosema mbele yangu ili hili jambo (uchungu) liondoke katika nyoyo zao***" Mwarabu akasema ndio siku ya pili, Mtume alikuja na akasema "***Bila ya shaka huyu mwarabu kasema aliyosema tukamuongezea na akahisi kuwa ameridhika jee sivyo mwarabu***? Akasema "ndio na, Mwenyezi Mungu akupe kheri itokayo kwa watu wako na jamaa zako". Hapo tena Mtume kasema "***Mfano wangu na mfano wa huyu bwana ni mfano wa mtu mwenye ngamia akamuachia na watu wakamfuata nyuma ikawa wanakimbizana, mwenye ngamia akawaita wale watu, na akawambia niachieni mimi na ngamia wangu kwani namuonea huruma Kisha akamchukua ngamia wake akenda zake***".

Sasa mimi ningekuachilieni na yule bwana hali ya kusema kama vile mpaka mkahamaki mkamuua angeliingia motoni. Pia kuna kisa cha mtumishi mmoja wa nyumbani mwanamke alimkuta njiani analia amepoteza pesa alizopewa akanunue unga wa mabwana zake hapo hapo Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akampa pesa, lakini ikawa ni akaonane na wakubwa zake, Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akenda naye mpaka kwao kisha akazungumza nao kwa upole mpaka wakamsamehe. Pia tukija kuchunguza vipi alivyokuwa akikaa na watoto na, vipi alikuwa mmoja wa watoto hao akipanda juu ya mgongo wa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam Swallallahu Alayhi Wasallam* hali ya kuwa amesujudu, basi hurefusha kusujudu huko ili asije akamkera, na wakati anaposikia kilio cha mtoto ikatokezea yuko katika swala basi huifanya kwa haraka swala ile ili kutaraji kupatikana mtu wa kumrehemu mtoto yule.

Kuna wakati alikuja mtu kwa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akasema "nataka kupigana jihadi lakini siwezi". Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akamuuliza "***Jee, amebakia mmoja wa wazee wako?***" Akajibu "ndio" Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* akasema "***Mkabili Mwenyezi Mungu kwa kuwafanyia wema wazee hao wawili, na ukifanya hivyo basi ni mwenye kupigania jihadi***".

FAIDA YA MALEZI MEMA KWA WATOTO

Ndugu wazazi natarajia tumepata muangaza juu ya malezi tunayo takiwa kuwalea watoto wetu, katika risala iliotangulia.

Na sasa ningependa kutaja baadhi ya faida zinazopatika kutokana na kuwalea watoto wetu vizuri kama sheria inavyoamrisha, katika faida zamalezi mema:-

- Ni kuwa watoto wetu watakapo pata malezi bora watakuwa wamehifadhika kutokana na hali ya kimazingira ambayo nitisho kubwa kwa vizazi vyetu vya sasa na vya baadaye.

- Faida ya pili ni kuwa tutakapo walea watoto wetu vizuri itakuwa ni sababu ya kuwa kumbuka wazazi wao wakiwa hai na baada ya kuondoka ulimwenguni. Mwenyezi Mungu ameitaja dua ya mtoto mwema anaye kumbuka fadhila za wazazi wake na kuwaombea rehma kama ilivyo kuja kwenye (***Suratul-Israa 24***) ﴿***Ewe Mola wangu warehemu wazazi wangu kama walivyonirehemu nilipokuwa mtoto***﴾.

Na Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* amesema katika Hadithi iliyo pokewa na (***Bukhari* na *Muslim***) kuwa "***Mwanaadamu anapokufa hukatika amali zake zote ila mambo matatu: mojawapo ya mambo hayo matatu ni mtoto mwema atakae muombea dua mzazi wake baada ya kuondoka hapa ulimwenguni***".

- Miongoni mwa faida ya malezi mema kwa mtoto ni kukutanishwa watoto na wazazi wao peponi. Kwa maana ikiwa wazazi watakuwa niwema na wakapawa watoto wema basi, watakapo ingia wazazi jana watatamani kukutana na watoto wao, hapo Mwenyezi Mungu atawaweka pamoja hata kama amali zao ni kidogo hazilingani na wazazi wao kama ilivyo tajwa katika Qur'ani (sura 52:21) Mwenyezi Mungu anasema ﴿***Na wale walio amini na wakafuatwa na wazee wao na watoto wao katika imani tutawakutanisha nao hao jamaa zao wala hatutawapunja kitu katika hesabu za vitendo vyao kila mtu atalipwa kwa kile alicho kichuma***﴾.

- Kuwapa watoto wetu malezi mema ya kidini ni jambo ambalo litawapelekea kupata radhi za Mwenyezi Mungu na mwisho wake kuepukana na adhabu yake Mola, Adhabu ambayo ameshatutahadharisha nayo. Asema ﴿***Enyi mlioamini ziokoweni nafsi zenu na za watu wenu na moto ambao kuni zake ni watu na mawe moto ambao unasimamiwa na malaika ambao ni washupavu, wakali hawamuasi Mwenyezi Mungu kwa yale ambayo amewaamrisha***﴾.

- Miongoni mwa faida ya malezi bora kwa watoto ni kutayarisha vizazi bora vitakavyo inukia juu ya misingi thabiti ya dini, vizazi ambavyo vitakavyo itetea na kuihami dini ya Mwenyezi Mungu ambapo hilo ni moja katika malengo muhimu ya dini yetu.

Hizi ni miongoni mwa faida ambazo zinazo patikana kwa kuwalea watoto wetu vizuri. Na kama tunavyofahamu kuwa kinyume cha faida ni hasara kwa hivyo ndugu zangu wazazi ili tuweze kuiepuka hasara hiyo ni juu yetu na ……… ***Tutaendelea kutokea hapo Mwenyezi Mungu Akipenda***

Nyote ni wachungaji na kila mmoja kati yenu ataulizwa juu ya alichokichunga: Kiongozi ni mchunga na ataulizwa juu ya uchungaji wake na Baba ni mchunga ataulizwa juu ya familia yake
Hadithi hii imepokewa na
Bukhari **na** Muslim

…yaendelea kutoka uk …6

Karne Tatu Bora Za Salafi Salih

Akhii fiillahi – Elewa ya kuwa Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* aliweka muda wa watu bora ambao haifai kwa Muislamu kuenda kinyume nao, au kuzua fahamu katika dini ya Uislamu ila fahamu zao. Katika Hadithi ya Abdillah bin Masuud (R.A) alisema Mjumbe wa Allah *Swallallahu Alayhi Wasallam* "***Watu bora ni wa karne yangu, kisha wanao fatia, kisha wanao fatia, kisha itakuja kaumu ushuhuda wa moja wao unatangulia yamiti "kiapo" chake na kiapo chake kinatangulia ushuhuda wake***". (**Muttafaqun Aleih**).

Mahalimu Shahid:-

Ni karne tatu bora

1. Karne ya Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* pamoja na Masahaba wake, radhi za Allah ziwafikie.
2. ***Taabi – ina*** - Wanao wafata Masahaba (R.A).
3. ***Taabi- taabi-ina*** – Nao walikuja baada ya taabi-in – maana yake walikuja baada ya karne ya Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* na kerne ya pili yake.

Karne – Maana Yake

Wametafautiana wanazuoni juu ya kiwango cha miaka ya kutimia "**KARNE**" moja.

- *Baadhi yao walisema, ni miaka mia moja.*
- *Baadhi wakasema ni miaka themanini.*
- *Na wengine wakasema, ni miaka arobaini.*

Asheikh Al-Imam Abdulhamid bin Badis amesema-

a) **Uislamu umo ndani ya kitabu cha Allah subhanahu wataala.**

b) **Na katika Sunna za Nabii Muhammad** *Swallallahu Alayhi Wasallam* .

c) **Na yale waliokuja nayo juu yake waliotangulia katika karne tatu zilizoshuhudiwa kuwa ni bora, kupitia kwa ulimi wa mkweli mwenye kuaminiwa Mtume** *Swallallahu Alayhi Wasallam.*

Asili Ya Haya Maneno Ndani Ya Kitabu Na Sunna Za Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam*. Amesema Allah *Subhanahu Wata'ala* -;

﴿ومن يشاقق الرسول من بعد ماتبين له الهدى ويتبع غير سبيل المؤمنين نولّه ما تولّى ونصله جهنم وساءت مصيرا﴾

﴿***Na atakayemwasi Mtume*** *Swallallahu Alayhi Wasallam* ***baada ya kumdhihirikia uongofu na akafuata njia isiyokuwa ya Waislamu tutamgeuza alikogeukia mwenyewe, na tutamuingiza katika Jahanamu;hapo ni pahali pabaya kabisa pa mtu kurudia***﴾ (*Surat An Nisaa – 115*)

Maana ya "**akafuata njia isiokuwa ya Uislamu**" katika hii aya ni Masahaba wa Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* kwa hivyo akiacha kufuata fahamu zao akafuata fahamu zake au za yeyote, ikiwa zitakhalifu fahamu zao Mungu atamgeuza alikogeuzia mwenyewe.

Hadithi Za Kuthibitisha

Imepokewa kwa Abu Najih Al-irbadh ibn Sariya (R.A) kwamba alituelezea Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* mawaidha yaliyofanya nyoyo zikaingiwa na khofu, na macho yakatokwa na machozi, tukamwambia "**Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu yaonyesha kanakwamba haya ni mawaidha ya kuaga basi tuusie**!" Akasema "***Nawausia juu ya kumcha Mungu Azza wa jalla na kusikiza mwambiwayo na kutwi hata akiwa amiri wenu ni mtumwa. Kwani hakika atakayeishi katika nyinyi ataona khitilafu nyingi basi jilazimisheni na kufata mwenendo wangu, na mwenendo wa makhalifa walionyoka " khulafair rashidin" yashikilieni kwa meno yenu ya mwisho mambo yao. Na watahadharisha nyinyi na uzushi katika mambo, kwani kila uzushi ni bidaa na kila bidaa ni upotevu na kila upotevu ni wa motoni***"

/**Ameipokea Hadithi bin Abu Daud na Tirmidhi na akasema ni Hadithi hasan swahih**/.

Mtume Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* hajitolei tu, maneno bali akiongea ni ufunuo "***wahyi***" kutoka kwa Allah Azza wajalla. Kwa hivyo alitabiri kuwa umma wake utagawanyika baada ya yeye kuondoka "kufa" Basi akatuusia tu, Na mwendo wake na mwendo wa makhalifa wake waongofu. Fahamu ya kuwa, zama ambazo zina masahaba ni bora kuliko zama zinazo fuatia, na zama ambazo zina waliowaona Masahaba ni bora kuliko zama zinazofuatia. Na zama zinazo fuatia "za taabi taabiina ni bora kuliko zinazo fuatia.

Alisema Yaqub bin Shaiba kupitia kwa njia ya Al Harith bin Huswair kutoka kwa Zaid bin Wahbi, alisema: Nilimsikia Abdullah bin Masuud akisema-: "***Haiwajili siku "au hampitikiwi na siku" ila ile siku ina shari zaidi ya siku iliyopita, hadi Kiyama kisimame***", simaanishi raha ya maisha anayoipata mtu, wala mali anafaidika nayo mtu lakini; hamjiliwi na siku ila ina elimu chache zaidi ya siku iliopita kabla yako. Na pindi wanapoondoka Maulamaa watu wakatoshana, hawataamrishana mema na kukatazana maovu, basi wakati huo wataangamia. Na kupitia kwa njia ya As Shuab kutoka kwa Masruku, kutoka kwa Abdullah bin Masuud (R.A) amesema "***Hamjiwi na zama ila zina shari zaidi ya zama zilizo kuwa kabla yake***", Ama mimi simaanishi ya kuwa – Amiri ni bora kuliko amiri mwingine wala mwaka ni bora kuliko mwaka mwengine lakini Ulamaa wenu na wanachuoni wenu wa fiqhi wanakwenda kisha hamtapata! Hamtapata kiongozi kutokamana nao! kisha itakuja kaum "watu" wanafuata rai zao "mawazo au fikra zao"

Ndugu Mwislamu baada ya kuyapitia haya maneno ya Abdullah bin Masuud kwa umakinifu na tumai, bado huna shaka na enzi za Masahaba wa Nabii Muhammad *Swallallahu Alayhi Wasallam* kuwa ndio enzi zilizo kuwa na elimu?. Bila shaka Masahaba walikuwa na elimu zaidi ya watu waliokuja baada yao. Na ndio maana Mtume *Swallallahu Alayhi Wasallam* alizisifu hizo zama na zama zilizofuatia kwa jumla ni karne tatu kwa hivyo sisi tuliokuja nyuma kuchukuwa fahamu zao na kuzitumia katika dini yetu. Na tuachane na fikra za makundi yaliyokuja nyuma.

As – Siratul Mustaqim

Baada ya haya yaliyotangulia inabainika ya kwamba ni lazima kwa Mwislamu haifahamu njia iliyosawa ili aifuate. Fahamu kuwa hizi zama zetu njia ni nyingi. Lakini ni ipi njia hasa ilioekwa na Mungu *Subhanahu Wata'ala*? Njia anayoijua Mungu ni moja tu na ameitaja ndani ya Qur'ani katika aya nyingi, na akaita "***AS-SIRATUL MUSTAQIM***". Hebu...

Itaendelea katika toleo lijalo

….yaendelea kutoka uk …..22
hizi ni makuruhu bali inapendekezwa kuzitimiza wala hapana ulazima.
Imamu SHAFI; sharuti kama hizi ni batili hazina mazingatio na ndoa ni swahihi.

Imamu AHMAD; sharuti kama hizi ni lazima kuzitimiza maadam hazina ufisadi kama ilivyo thibitika katika Hadithi za ***RASULI*** *Swallallahu Alayhi Wasallam*

"إن أحق الشروط أن توفوا به ما استحللتم به الفروج"

"hakika sharuti zilizo na haki zaidi kutekelezwa ni zile mulohalalishia wake zenu"

SHARUTI ZA KUSWIHI NDOA

Inasharutisha kupita ndoa mambo kumi

[1] KUJUANA BAINA YA MKE NA MUME

Ni wajibu kwa wanaoowana kujuana kabla ya kufunga ndoa tena kujuana kikamilifu jina sura na tabia. Lau atasema muozi ama walii nimekuoza bint yangu kwa mahari 100000 bila kutaja jina la bint kama yule naye ana mabint zaidi ya mmoja ndoa haitoswihi ni lazima kumbainishia muowi yule aliye mtaka mwenyewe kwa jina na sifa. Na ni sunna kwa mtaka mchumba kuowa amuangalie kwa makini mno kulingana na Hadithi ya Rasuli *Swallallahu Alayhi Wasallam.*

" إذا خطب أحدكم المرأة فإن استطاع أن ينطر منها الى ما يدعوه إلى نكاحها فليفعل"

"Pindi anapoposa mmoja wenu mwanamke basi akiweza kumtazama – mchumba huyo – (kwa nia na makusudi ya ndoa) yale yatakayo mvutia kufunga naye ndoa basi na afanye"

[2] KURIDHIANA BAINA YA MKE NA MUME

Haitotimia ndoa wala haitoswihi pasi kuridhiana kati ya waowanaji. Na lau mmoja atalazimishwa haitapita ndoa wala haitoswihi isipokuwa awe mmoja wao ni wazimu ama ni mdogo wa umri, dhamana inamuangukia baba ama babu ama muusiwa pasi na hawa haozeshwi mke wala mume mpaka abaleghe ama atopokwe (***irudi akili yake***).

Lau atalazimishwa mwanamke, ana haki kuenda kwa kadhi na kudai talaka kwa sababu ya kutomridhia mwenzake na hiyo ni kauli yenye uzito na ni madhahibu ya Imamu ***ABU HANIFA*** kinyume na Imamu ***SHAFI*** na ***MALIKI*** kulingana na Hadithi ya ***ABU HURAIRA***

"عن النبي صلى الله عليه و سلم –لا تنكح الأيم حتى تستأمر ولا البكر حتى تستأذن"

Asiozwe mke mkuu mpaka aulizwe, na bikra mpaka atakwe idhini

Na kama alivyosema ***ALLAH.*** *Katika* (***suratul Nisaai aya ya 29***)

﴿إلا أن تكون تجارة عن تراض منكم﴾

﴿Isipokuwa iwe biashara kwa maridhiano baina yenu﴾

Ikiwa biashara ni maridhiano jee masiala ya ndoa ni suali lenye jawabu kwamba haipiti ndoa bila maridhiano.

[3] MAHARI

Ndoa bila mahari inahisabiwa ni mbovu [fasidi] na hujulikana kama ***SHIGHARI.***

Ni lazima ili ndoa kuswihi kupatikana mahari kisha kwa kiubainifu, ijapo si lazima kutangazwa wakati wa ndoa.
Na kiwango kikubwa yaweza kuwa mali nyingi kwa kauli yake ***ALLAH TAA'ALA*** ﴿وآتيتم إحداهن قنطارا﴾ na mukawapa mali nyingi.

[4] WALII

Haitoswihi ndoa ifungwayo pasi idhini ya *WALII* kwa sababu ya masilaha ya mwanamke ama kijana ambaye haja baleghe.
Kwa Hadithi ya RASULI *Swallallahu Alayhi Wasallam* لا نكاح إلا بولي **na Hadithi:**

أيما امرأة نكحت بغير إذن وليها فنكاحها باطل Na utaratibu wa mawalii ni kutangulizwa kwanza baba, babu kijana wa kiume, kisha kakake kwa sharti wawe Waislamu wenye akili wamebaleghe waadilifu na si mtumwa lau walii wa karibu atakosekana kwa kufa ama kutojulikana aliko ama kuwa hana sifa za kubeba jukumu la wilaya linamuendea walii aliye karibu. Kukikosekana aliye karibu basi idhini itamuangukia kadhi kwa sasa kwa sababu yakukosekana utumwa kama ni wakati wa utumwa na mwanamke alikuwa kijakazi inamuangukia bwanake kwanza kabla kadhi kwa Hadithi ya RASULI *Swallallahu Alayhi Wasallam*

"السلطان ولي من لا وليّ له"

Kwa ufupi mwanamke hajiozi ijapo amejulisha Imamu ***ABU HANIFA*** kujiozesha mwanamke mkuu lakini ni kauli iliokosa uzito.

[5] USHAHIDI

Kutimu ndoa na kuswihi kwake kumesharutishwa ushahidi wa mashahidi wawili Waislamu waadilifu walio na akili na kubaleghe waume *kauli ya* ***ABU HANIFA*** *kuwa waweza kuwa mume mmoja na wake wawili haina uzito* wenye kusikia yanao semwa kama lugha ni kiswahili wawe waelewa kiswahili kama hawaelewi kutafutwe mtarijuma. Ikithibitisha Hadithi ya ***RASULI*** *Swallallahu Alayhi Wasallam*

" "لا نكاح إلا بولي وشاهدي عدل" ***haitoswihi ndoa ila kwa kupatikana walii na mashahidi wawili waadilifu***"

[6] KUFI

Kufi ni kutoshana kidini na kitabia kwa kauli ya Imamu ***MALIKI*** kinyume na Imamu ***SHAFI*** kufi ni kutoshana kidini kitabia na kicheo kuhofu sije (zikatuka) zikazuka dharau ndani ya maisha ya ndoa bali kauli yenye nguvu ni ya Imamu ***MALIKI*** kwa uzito wa Hadithi ya ***RASULI*** *Swallallahu Alayhi Wasallam*

"إذا أتاكم من ترضون دينه وخلقه فزوجوه"

"***pindi atakapo wajilia munae mridhia kwa dini yake na tabia yake muozesheni***"

NGUZO TANO ZA KIISLAMU NDANI YA BIBILIA

Abdala Ali
Mwalimu Wa Bibilia - Majlis

...yaendelea kutoka toleo la 24

Qur'ani Sura 5;33

33: ﴿***Basi malipo ya wale wanapingana na Mwenyezi Mungu na Mtume wake (kwa kufanya aliyowakataza) na kufanya uovu katika nchi, ni kuuawa au kusulubiwa au kukatwa mikono yao na miguu yao kwa mabadilisho (mkono wa kulia kwa mguu wa kushoto)au kuhamishwa katika nchi, hii ndio fedheha yao katika dunia na akhera watapata adhabu kubwa***﴾.

Bibilia: Taurat 11;26-28

26: angalieni, hivi leo baraka kwa laana.

27: baraka ni hapo watakapoyasikiza maagizo ya Bwana, Mungu wenu, niwaagizayo leo.

28: na laana, ni hapo msipoyasikiza maagizo ya Bwana, Mungu wenu. Mkikengeuka katika njia mwaagizayo leo, kwa kuandama Mungu mwengine msiyemjua.

Sherehe.

Msalaba: Chombo kitesi (laana) huwezi kubarikiwa.

Baraka: Ni kufuata maagizo ya Mwenyezi Mungu, maamrisho yake na amri zake.

Baada ya kifo: Utabarikiwa, kufaulu, kwenda katika uzima wa milele.

Laana: Ni kukengeuka amri za Mwenyezi Mungu.

Sherehe:

Kusujudu: ni kitendo cha kunyenyekea ambacho paja la uso lafika chini ya ardhi pamoja na mikono na miguu. Isitoshe, Manabii wote walisujudu.

Qur'ani: Sura 5:6

6: ﴿ ***Enyi mlioamini! Mnapo simama kwa ajili ya swala basi osheni nyuso zenu na mikono yenu, mpaka vifundoni, na mpanguse vichwa vyenu, na osheni miguu yenu mpaka vifundoni***﴾.

Bibilia: Kutoka 30:-17-21

17. Bwana akanena na Musa, na kumuambia
18. Fanya na birika la shaba, na tako lake la shaba, ili kuogea, nawe utaliweka katika hema ya kukutania na mathabahu, nawe utalitia maji.
19. Na Haruni na wanawe wataosha miguu yao na mikono yao humo.
20. Hapo waingiapo ndani ya hema ya kukutania, watajiosha majini ili wasafike, au hapo watakapo ikaribia mathabahu ili watumike, kumteketezea Bwana sadaka ya moto.
21. Basi wataosha miguu yao na mikono yao ili kwamba wasafike. Na neno hili litakuwa amri kwao milele, kwake yeye na katika vizazi vyao vyote.

Bibilia : Yohana 13:5-17

5: Kisha akatia maji katika bakuli, akaanza kuwatawadha wanafunzi katika miguu, na kuifuta kwa kile kitambaa alicho jifunga.

6. Hivyo yuaja kwa Simon Petro, huyo akamuambia Bwana! wewe wanitawadha miguu mimi?
7. Yesu akajibu, akamwambia, nifanyalo wewe hujui sasa. Lakini utalifahamu baadaye.
8. Petro akamwambia, wewe hutanitawadha miguu kamwe." Yesu akamwambia, kama nisipo kutawadha huna shirika nami.
9. Simon Petro akamwambia, Bwana, si miguu yangu tu, hata mikono yangu na kichwa changu pia.
10. Yesu akamwambia yeye alikwisha kuoga hana haja ila ya kutawadha miguu, bali yusafi mwili wote, nanyi mmekuwa safi lakini si nyote.
11. Kwa maana alijua yeye alimsaliti, ndiyo maana alisema, si nyote mlio safi.
12. Basi alipokwisha kutawadha miguu, na kutwaa mavazi yake, na kuketi teba, akawambia, je, mmeelewa na hayo niliyo watendea?
13. Nyinyi mnaniita Mwalimu na Bwana, nanyi mwanena vyema, maana ndivyo nilivyo.
14. Basi ikiwa mimi niliye Mwalimu na Bwana nimetawadha miguu, imewapasa vivyo kutawadhana miguu nyinyi kwa nyinyi.
15. Kwa kuwa nimewapa kielelezo, ili kama mimi nilivyo watendea nanyi mtende vivyo hivyo.
16. Amin, amin, nawaambia nyinyi: mtumwa si mkuu kuliko bwana wake, wala mtumwa si mkuu kuliko yeye aliyempeleke.
17. Ikiwa mnajua hayo, heri nyinyi mkayatenda.

Sherehe:

Tawadha: nawa au kuoga kabla ya kuswali.

Neno hili tawadha au kuswali linafanyika katika sinagogi (msikiti).

Yesu alikuwa Muislamu na akafundisha Uislamu.

Qur'ani: Sura 22:77

77. ﴿***Enyi mlioamini rukuuni na msujudu. Na muabuduni Mola wenu mlezi na tendeni mema, ili mfanikiwe***﴾

Bibilia: Kutoka 34:8-9

8. Musa akafanya haraka, akainamisha kichwa chake chini akasujudu.
9. Akasema, ikiwa sasa nimepata neema mbele zako, Bwana, nakuomba Bwana uende kati yetu, maana ni watu wenye shingo ngumu. Ukasamehe uovu wetu, na dhambi zetu, ukatwae tuwe warithi wako.

Qur'ani:Sura 41:37

37. ***Na katika ishara zake ni usiku na mchana, na jua na mwezi. Basi msilisujudie jua wala mwezi, bali msujudie yeye Mwenyezi Mungu aliyeviumba, ikiwa nyinyi mnaabudu yeye tu.***

Bibilia. Mathayo:26:36-39

36. Kisha Yesu akaenda pamoja nao mpaka bustani itwayo, Gethsemane, akawaambia wanafunzi wake,"*ketini hapa, hata niende kule nikaombe.*"
37. Akamchukua Petro na wale wawili wazebedayo, akaanza kuhuzunika na kusononeka.
38. Ndipo alipowaambia roho yangu ina huzuni kiasi cha kufa, kaeni hapa mkeshe pamoja nami.
39. Akaendelea mbele kidogo, akaanguka kifulifuli, akaomba akisema "***baba yangu kikombe hiki kiniepuke, walakini si kama ni takavyo mimi bali kama utakavyo wewe"***.

Qur'ani:Sura 48:28-29

28. ***Yeye ndiye aliye mtuma Mtume wake kwa uwongofu na dini ya haki, ili atukuze juu ya dini zote, na Mwenyezi Mungu anatosha kuwa shahidi.***
29. ***Muhammad ni Mtume wa Mwenyezi Mungu, na walio pamoja naye wana nguvu mbele ya makafiri, na wanahurumiana wao kwa wao. Utawaona wakiinama na kusujudu wakitafuta fadhila na radhi za Mwenyezi Mungu. Alama zao zikatika nyuso zao, kwa athari ya kusujudu. Huu ndio mfano wao katika Taurati, na mfano wao katika Injili ni kama mmea uliotoa chipukizi lake. Kisha ukalitia nguvu ukawa mnene, ukasimama sawa juu ya ubuwaa wake, ukawafurahisha wakulima, ili kuwakasirisha kwa ajili yao makafiri Mwenyezi Mungu amewaahidi walio amini na wakatenda mema katika wao msamaha na ujira ulio mkubwa***

SHEHEMU YA PILI

Yesu Hakusulubiwa

Qur'ani:Sura 4; 157-158

157. ***na (kwa ajili ya) kusema kwao sisi tumemuua masihi Issa, mwana wa Maryamu, Mtume wa Mungu, hali hawakumuua wala hawakumsulubu bali walibabalishwa (mtu mwengine wakadhani ni Issa) na hakika wale walio hitalifiana katika (hakika) hiyo (ya kumua Nabii Issa.) isipokuwa wanafuata dhana tu, na kwa yakini hawakumuua.***

Sherehe:Walibabaishwa, waligeuziwa mtu mwengine wakadhani ni Nabii Issa, na wakamsulubu.

Bibilia: Sherehe Mafunzo ya bibilia ni Simon au Yudas Iskariot.

Maelezo ya Simon Mkereni; Marco 15;21-25

21. Wakamshurutisha mtu aliyekuwa akipita kutoka mashambani, Simon Mkereni, baba yao Iskanda na Rufo; ili achukue msalaba wake.
22. Wakamleta mpaka amahali paitwapo Golgotha, yaani fuvu la kichwa
23. Wakampa mvinyo iliyotiwa manemane, asipokee
24. Wakamsulubisha, wakawa mavazi yake, wakayapigia kura kila mtu atwae nini.
25. Bali ilikuwa saa tatu wakamsulubisha

Maelezo ya Yudus; Taurat 27;25

25. Na alaaniwe anayechukua ujira wa kumuua asiye na makosa na watu wote waseme, amina.

SEHEMU YA TATU

Wale Waliokhitalifiana; Massa

Qur'ani:Sura 4; 157

157. ***Na (kwa ajili ya) kusema kwao sisi tumemuua masihi Issa, mwana wa Maryamu, Mtume wa Mungu, hali hawakumuua wala hawakumsulubu bali walibabaishwa (mtu mwengine wakadhani ni Issa) na hakika wale walio hitalifiana katika (hakika) hiyo (ya kumua Nabii Issa.) isipokuwa wanafuata dhana tu, na kwa yakini hawakumuua.***

Bibilia: Mathayo 27:45

45. Basi tangu saa sita palikuwa na giza juu ya nchi yote hadi saa tisa, na kama saa tisa, Yesu akapaza sauti yake kwa nguvu akisema "**Eloi, Eloi lama sabakhtani**?" yaani "**Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?**"

Yohaba 19;14

14. Nayo ilikuwa maandalio ya pasaka, ya pata saa sita, akawaambia wayahudi, tazama mfalme wenu! Basi wakapiga kelele, "***Mwondoshe! Mwondoshe! Msulubishe,***" Pilato akawaambia, "***je! ni Msulubishe mfalme wenu!"*** Wakuu wa makohani wakamjibu, "***sisi hatuna mfalme ila kasisari***"

SEHEMU YA NNE

1. Mathayo 27; 27-28

27. Ndipo askari wa liwali akamchukua Yesu ndani ya Praitorio wakamkusanyikia kikosi kizima.
28. Wakamvua nguo, wakamvika vazi jekundu.

2. Marco 15;16-17

16. Nao askari wakamchukua ndani ya behewa, ndiyo Praitoria (yaani, nyumba ya uliwali) walakusanya pamoja kikosi kizima. …….***itaendelea toleo lijalo***

JEE! WAJUWA

Ali A. Duhmy
Mwalimu Majlis

Q1. **Ni umri gani wa sawa mke kuolewa na mume na mume kumuoa mke?**

A. *Katika sharia hakuna mipaka ya umri mume kumuowa mke au mke kuolewa na mume. Mfano hai uchukuliwe wa Mtume Swallallahu Alayhi Wasallam kumuoa Mama Khadija na Mama Aisha Radhiallahu Anhuma.*

Q2. **Mtume** *Swallallahu Alayhi Wasallam* **amezungumzia nini kuhusu ndoa ya muda (mut'a)***?*

A. *Amesema kuwa "Allah Subhaanahu Wata'ala ameiharamisha ndoa hiyo hadi siku ya Kiyama"*

Q3. **Nini tofauti baina ya ndoa kwa nia ya talaka baadaye na ndoa ya mut'a (muda).**

A. *Ndoa ya talaka baadaye ni ile ndoa iliyopita katika sunna ya Mwenyezi Mungu na Mtume wake lakini moyoni mwa mume mna nia ya talaka ima baada ya kumaliza masomo katika nchi ya kigeni au kandarasi fulani. Ama ndoa ya muda ni ile inayokatika pindi tu mda wake ulioafikiwa utaisha na hii ni haramu wazi wazi.*

Q4. **Ni kitu gani kinaruhusika kisheria baada ya posa?**

A. *Kinacho ruhusika kisheria baada ya posa ni mume kumuona mchumba wake ili zile sifa zilizompelekea yeye kuposa zidhihirike mbele ya macho yake. Ama kule kupatikana khalwah (***privacy***) baina ya mtu na mchumba wake kumekatazwa kisheria. Hata kule kujipamba kwa mavazi pia hakuruhusiwi wakati wa kuonekana kwa vile bado ni ajnabi kwake.*

Q5. **Ni ipi mipaka ya mtu kumuona mchumba wake?**

A. *Hapana ubaya mtu kumuona mchumba wake iwapo kitakachoonekana kitakuwa uso, mikono au viganja, nyayo na ikibidi shingo yake na kichwa chake. Vyote hivi vitaonekana pamoja na mahram wa mchumba akiwa naye pasi na kurefusha wakati na mazungumzo.*

Q6. **Ni yapi madhara ya khalwa (privacy) yaani kuwa faragha na mchumba.**

A. *Madhara ya khalwa ni kuamsha hisia ya matamanio ambayo ni haramu na chochote kinachosababisha haramu nacho ni haramu. Mtume Swallallahu Alayhi Wasallam asema "Asikae faragha mume na mke hata kama huyo mwanamke atakuwa Maryam binti Imrani (mamake Nabii Issa aliyejihifadhi nafsi yake".*

Q7. **Vipi msichana anaweza kuonyesha kuridhika kwake katika ndoa aliyopelekewa na babake?**

A. *Kule kunyamaza kwake kimya kunatosha kudhihirisha kukubali kwake suala hilo ingawa leo wengi wanadhihirisha hata kwa kurukaruka (kwa furaha).*

Q8. **Sharia inasemaje kuhusu mahari na sherehe za harusi?**

A. *Sharia inajieleza kuwa kuruka mipaka katika suala la mahari na sherehe ya harusi inakhalifiana na sheria ya Kiislamu. Hakika baraka kubwa katika ndoa ni pale mahari yanafanyiwa wepesi, na sherehe ikiwa kubwa israfu ndio inayotawala ndoa hiyo na kualika hasira za Allah.*

Q9. **Ndoa inaweza kufungika katika hali gani ya mwanamke?**

A. *Ndoa inaweza kufungika kwa mwanamke hata akiwa ndani ya ada yake ya mwezi lakini talaka haiwezekani katika hali hiyo mpaka mwanamke atwahirike mara mbili. Kisha baada ya hapo mume akitaka atatoa talaka au akitaka ataendelea na ndoa.*

Q10. **Jee, kunaruhusika kunyanyuliwa sauti ya mwanamke kupitia vipaza sauti kwa kutimizwa furaha ya harusi?.**

A. *Ikiwa mwanamke ndani ya Qur'ani amekatazwa asilegeze sauti yake anapoongea na mwanamume, vipi kunyanyua sauti yake katika wimbo tena ukiwa wimbo ule una mafumbo ya kuamsha matamanio. Hili katika makemeo ni kubwa zaidi.*

Q11. **Ni yepi madhara ya Bibi na Bwana harusi kudhihirika mbele ya wanawake katika "*stage*" eti ikiwa ni kilele cha harusi siku ya ndoa?**

A. *Mbali na kuwa kitendo kama hiki kuwa ni haramu mutlaq, kimeshavunja harusi nyingi baada ya Bwana harusi kudhihirikiwa na uzuri na maumbile yanayomzidi mkewe kwa sababu mikwatuo ya harusi inashidaniwa na wengi pamoja na mpuuzo mkubwa wa hijaab.*

Q12. **Nini hukmu ya aliyeolewa akamkuta mume wake nyumbani siku ya ndoa akiwa mwilini mwake munakasoro ya wazimu, ukoma au mbalanga?**

A *Mmoja kati ya maharusi anapodhihirikiwa na kasoro kama hizi juu ya mwenzake basi moja kwa moja anakhiyari ya kusitisha ndoa hiyo bila ya khiyari ya mwengine. Hasa hasa ukoma hauna maelewano kutokana na uzito wake.*

Q13. **Nini hukumu ya msichana aliyeolewa na mume aliyelipia mahari kamili lakini akamkataa mume kutokana na ushawishi wa khalati wake?**

A *Kwanza huyo khalati ataazirishwa kwa kukataza kitendo kilichowajibishwa na Allah, na kisha msichana atalazimishwa kwa kila njia kujisalimisha kwa mumewe. Pasiwepo udhuru eti ameshinda.*

MAGRAM

BUTCHERY LIMITED

MRL

CONTACT US FOR THE BEST
QUALITY & SERVICE
HIGH GRADE BEEF, VEAL,
MUTTON,
CHICKEN AND EGGS.
TEL: 0494684 / 2493662 FAX: 2493839
P. O. BOX 98346
JOMO KENYATTA AVE.
MOMBASA - KENYA

PICTORIAL VIEW OF MAJLIS AL-MA'ARIF AL-ISLAMIYYAH

View of Masjid-un-Naeem

Children having their Hafeedah Classes

Outer view of Class

Darul-Arqam Department

View Dar Ubay bin ka'b for Tahfeed-ul-Qur'an

View Dar Ubay bin ka'b for Tahfeed-ul-Qur'an